

Oslo

Velferdsetaten 2025

Unge utsatte under 30 år

Med særlig vekt på unge KVP-deltakere i Oslo

Beskrivende statistikk

2 • Unge utsatte under 30 år • Velferdsetaten

Utgiver: Velferdsetaten, Oslo kommune

Kontaktperson: Hedda Aas, hedda.aas@vel.oslo.kommune.no

November 2025

Innhold

Bakgrunnen for dette notatet.....	4
Sammendrag	6
1 Unge utsatte under 30 år – kontekst og definisjon.....	9
1.1 Utvikling i unge KVP-deltakere i Norge.....	9
1.2 Definisjon av tre gjensidig utelukkende grupper av unge utsatte	10
1.3 Omfang og fordeling av de tre gruppene.....	11
2 Kjennetegn ved de unge utsatte	16
2.1 Alder og kjønn.....	16
2.2 Utdanning.....	21
2.3 Innvandringsbakgrunn	28
2.4 Familiesituasjon	31
2.5 Status på boligmarkedet.....	34
3 Status fem år etter påbegynt tiltak	35
3.1 Sysselsetting og inntekt.....	35
3.2 Status på boligmarkedet.....	38
3.3 Uføretrygd og sosialhjelp.....	40
4 Drøfting og oppsummering.....	44

Bakgrunnen for dette notatet

Dette notatet viser beskrivende statistikk om unge deltakere i Kvalifiseringsprogrammet (KVP) og et utvalg av unge mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) og økonomisk sosialhjelp (sosialhjelp). Alle er under 30 år første gang de deltar i KVP eller mottar AAP eller sosialhjelp. Vi viser statistikk for Norge som helhet og for Oslo. AAP-mottakerne og sosialhjelpsmottakerne er avgrenset ved at vi kun ser på dem som hadde lav utdanning og inntekt og som ikke var studenter da de begynte å motta ytelsen. Vi omtaler de tre gruppene samlet som «unge utsatte under 30 år».

I både media og i forskningen har det vært mye oppmerksomhet rundt økningen av unge personer som verken er i jobb eller utdanning. Flere aktører, blant annet Sysselsettingsutvalget, har uttrykt bekymring for medikalisering av unge. Sysselsettingsutvalget har anbefalt økt bruk av KVP for enkelte unge personer som i dag mottar AAP.¹

Siden 2019 har det blitt mulig å delta i KVP flere ganger.² Det betyr at man ikke lenger «bruker opp» retten til KVP før fylte 30 år. I møter med bydeler og Nav-kontor i Oslo, har vi registrert at det har vært økt oppmerksomhet og nysgjerrighet rundt unge deltakere i KVP, og det har vært noe av bakgrunnen for at vi ser nærmere på nettopp dem.

KVP og AAP har ulike inngangskriterier. Målgruppa for KVP er personer med vesentlig nedsatt arbeids- eller inntektsevne, med ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdløven eller arbeidsmarkedsloven, og med behov for tett og koordinert oppfølging.³ Formålet med AAP, derimot, er å sikre inntekt for personer som har fått minst halvparten av arbeidsevnen sin nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte.⁴ Mens KVP er forankret i sosialtjenesteløven, er AAP forankret i folketrygdløven.

Mange som deltar i KVP, er mottakere av sosialhjelp⁵ eller står i fare for å bli det. Vi har derfor valgt å også se på unge sosialhjelpsmottakere med lav utdanning og inntekt som ikke har deltatt i KVP eller mottatt AAP.

På denne måten får vi kartlagt tre gjensidig utelukkende grupper som alle kan kalles «utsatte» i form av at de enten har helseproblemer, sliter med økonomien eller dårlig stilt på arbeidsmarkedet. Ofte er det en del overlap mellom disse forholdene.

Siden inngangskriteriene til ordningene er ulike, gir det ikke mening å sammenlikne tiltakene med hverandre. Det denne kartleggingen gjør, er derfor nettopp det: Å kartlegge. Hensikten er å få

¹ NOU 2019: 7, NOU 2021: 2

² Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen - Lovdata

³ Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteløven), § 29

⁴ Lov om folketrygd (folketrygdloven), § 11-5

⁵ Sosialhjelp er også forankret i sosialtjenesteløven. «De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad» (Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen - Lovdata, § 18).

bedre kunnskap om de ulike gruppene i det de begynner på hvert sitt tiltak, og å se hvordan det går med dem på sikt.

Notatet viser hvordan de unge utsatte fordeler seg når det gjelder alder og kjønn, utdanning, innvandringsbakgrunn, status på boligmarkedet og familiesituasjon det året de begynner i tiltak. Videre viser vi status fem år etter påbegynt tiltak når det gjelder sysselsetting og inntekt, bolig og mottak av uføretrygd og sosialhjelp.⁶

⁶ Alle tallene er hentet fra Microdata.no.

Sammendrag

Om notatet

Dette notatet tar for seg tre gjensidig utelukkende grupper av unge KVP-deltakere og unge AAP-sosialhjelpsmottakere med lav utdanning og inntekt, som alle var under 30 år da de først begynte å delta i program eller å motta ytelsen. De tre gruppene omtales som henholdsvis «KVP», «AAP» og «sosialhjelp», eller som «KVP-deltakere», «AAP-mottakere» og «sosialhjelpsmottakere». Vi har kalt de tre gruppene samlet for «unge utsatte».

Status ved oppstart i KVP, AAP eller mottak av sosialhjelp

Unge AAP- og sosialhjelpsmottakere er ofte i slutten av tenårene eller begynnelsen av 20-årene når de først begynner å motta ytelsen, mens KVP-deltakerne gjerne er litt eldre. Dette gjelder spesielt i Oslo.

På landsbasis utgjør kvinner flertallet blant AAP-mottakere, mens menn er i flertall blant sosialhjelpsmottakere og KVP-deltakere. I Oslo er bildet mer sammensatt og varierer en del etter alder.

I alle de tre gruppene av unge utsatte er det vanligst å ha grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Når det gjelder fullføring av grunnskolen i Norge (her kalt norsk grunnskole), skiller KVP-deltakerne i Oslo seg ut fra KVP-deltakere i landet som helhet ved at bare halvparten av KVP-deltakere i Oslo har fullført norsk grunnskole, mot cirka 70 prosent på landsbasis.

AAP-mottakerne har jevnt over bedre resultater⁷ fra grunnskolen enn de to andre gruppene, og KVP-deltakerne har svakest resultater. Samtidig har personer som fullførte grunnskolen i Oslo høyere grunnskolepoeng enn andre i samme gruppe på landsbasis.

Når det gjelder sosial bakgrunn, her målt ved foreldrenes høyeste fullførte utdanning da de unge utsatte var 16 år, har KVP-deltakere i Oslo klart flest foreldre uten noen registrert utdanning. AAP-mottakerne derimot, har stort sett foreldre med registrert utdanning og heller ikke sjelden foreldre med høyere utdanning. AAP-mottakerne har dermed en ganske annen sosial profil enn KVP-deltakerne.

KVP-deltakere i Oslo skiller seg også ut fra de andre gruppene i Oslo og fra alle grupper på landsbasis ved at de oftere enten selv er født i land utenfor Europa⁸ eller ved at deres foreldre er det. I alle grupper av unge utsatte, har Oslo en høyere innvandrerandel enn landet som helhet.

⁷ I form av grunnskolepoeng, som er karaktersnitt multiplisert med 10

⁸ Med Europa+ mener vi alle EU-/EFTA-land og Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand.

KVP-deltakerne i både Norge og Oslo er oftere etablerte med familie og barn enn hva som er tilfelle for unge AAP- og sosialhjelpsmottakere.

Når det gjelder status på boligmarkedet blant dem som ikke lenger bor med sine foreldre, er andelen unge utsatte i Oslo som eier egen bolig, avtakende. I Oslo er det små forskjeller i eierandel mellom de ulike gruppene. På landsbasis, derimot, har AAP-mottakerne høyest andel boligeiere, mens den er lavest blant sosialhjelpsmottakerne.

Status fem år etter påbegynt tiltak

Når det gjelder status fem år etter påbegynt tiltak, det vil si fem år etter påbegynt KVP, AAP eller sosialhjelp, kommer sosialhjelpsmottakerne ut med høyest andel sysselsatte. AAP-mottakerne har på sin side lavest andel sysselsatte. Sysselsettingen fem år etter blant unge utsatte er litt lavere i Oslo enn i landet som helhet. KVP-deltakerne har hatt en positiv utvikling, ved at sysselsettingen har økt over tid, både i Norge og i Oslo.

Når det gjelder overgang til uføretrygd fem år etter påbegynt tiltak, skiller AAP-mottakerne seg ut med klart høyest overgang. For unge AAP-mottakere har også overgangen til uføretrygd økt over tid.

KVP-deltakerne har historisk sett hatt høyere overgang til sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak, sammenliknet med AAP- og sosialhjelpsmottakerne. Men her er ting i ferd med å snu. Overgangen til sosialhjelp blant KVP-deltakerne er avtakende. Og i Oslo i 2023 var overgangen til sosialhjelp for første gang lavere blant KVP-deltakerne enn blant sosialhjelpsmottakerne.

Særskilt om KVP-deltakerne i Oslo⁹

Oslo har en lavere andel unge KVP-deltakere enn andre fylker, men en høyere andel KVP-deltakere blant de unge utsatte.

Sammenliknet med AAP- og sosialhjelpsmottakerne i Oslo, er KVP-deltakerne i Oslo kjennetegnet ved at de:

- er eldre
- sjeldnere har fullført norsk grunnskole
- har svakere resultater fra grunnskolen
- er oftere aleneboende
- har oftere forsørgeransvar for barn
- har middels sysselsettingsandel fem år etter. Cirka halvparten av KVP-deltakerne er i jobb fem år etter, noe som er lavere enn sosialhjelpsmottakerne, men høyere enn AAP-mottakerne.

⁹ Denne siste delen av sammendraget er skrevet med hjelp fra Copilot

Sammenliknet med KVP-deltakere på landsbasis, er KVP-deltakere i Oslo kjennetegnet ved at de:

- er eldre
- både har en høyere andel med høyere utdanning og en høyere andel uten registrert skolegang
- har sjeldnere fullført norsk grunnskole
- har litt bedre karaktersnitt fra grunnskolen
- har dobbelt så ofte foreldre med uoppgitt utdanning
- har dobbelt så ofte bakgrunn fra land utenfor Europa+
- har oftere kort botid i Norge
- bor sjeldnere hjemme med sine foreldre
- mottar sjeldnere uføretrygd fem år etter påbegynt tiltak

1 Unge utsatte under 30 år – kontekst og definisjon

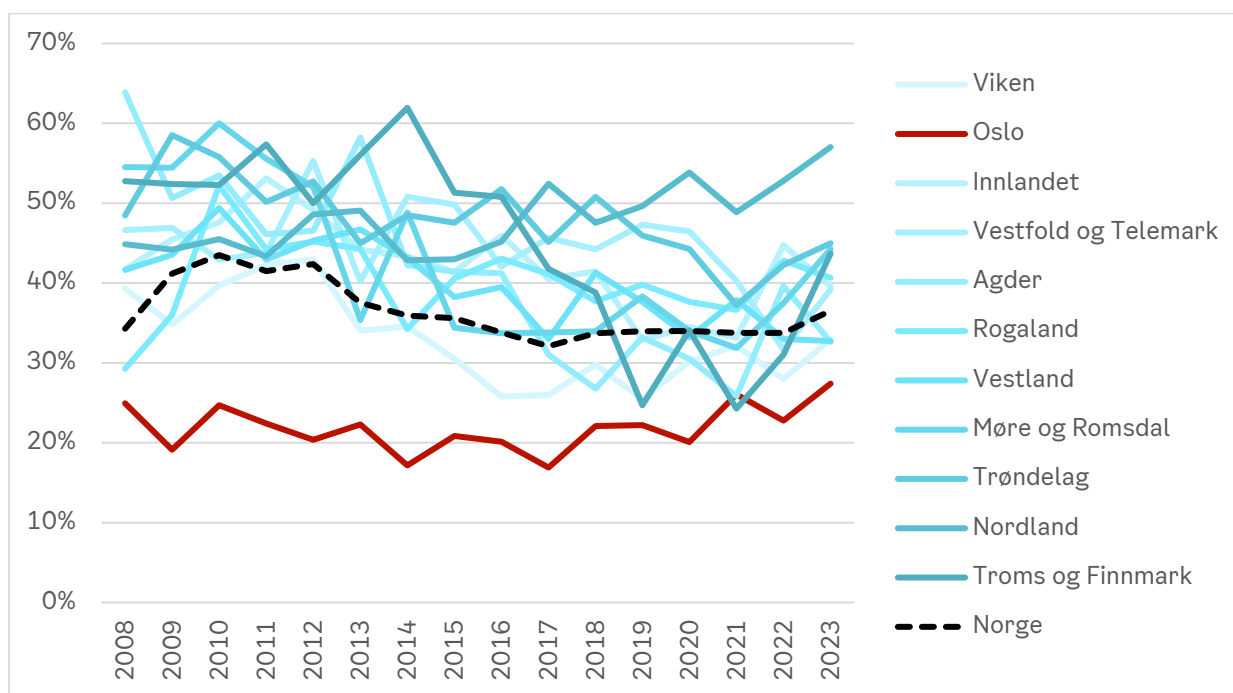
1.1 Utvikling i unge KVP-deltakere i Norge

Oslo har færre unge KVP-deltakere sammenliknet med andre fylker

Figuren under viser andelen av KVP-deltakerne som var under 30 år da de startet i KVP, fordelt på fylke og oppstartsår.

Den røde linjen viser andelen i Oslo totalt, mens den sorte, stiplede linjen viser andelen i Norge totalt. De øvrige linjene i ulike sjatteringer av blått, viser andelen for andre fylker i Norge. De ulike sjatteringene av blått er der for å illustrere hvor andre fylker samlet ligger, ikke for å vise enkeltfylker.

Oslo har gjennomgående en lavere andel KVP-deltakere under 30 år sammenliknet med de andre fylkene i Norge. I Oslo har andelen økt litt siden 2017, men er stadig lavest blant alle fylkene i landet.

Figur 1: Andel av nye KVP-deltakere som var under 30 år da de startet i KVP, fordelt på fylker¹⁰, 2008–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

¹⁰ Vi ser på den groveste kategorien av fylker som har vært i perioden.

1.2 Definisjon av tre gjensidig utelukkende grupper av unge utsatte

Resten av dette notatet beskriver tre, gjensidig utelukkende grupper av unge utsatte under 30 år. De tre gruppene er unge KVP-deltakere og et utvalg av unge AAP-mottakere og unge sosialhjelpsmottakere.

AAP-mottakerne og sosialhjelpsmottakerne er avgrenset ved at vi bare ser på dem som har lav utdanning og inntekt. Dette har vi gjort for å lage grupper som kan sies å være «utsatte» på arbeidsmarkedet og som dermed kan ha visse fellestrekk med KVP-deltakerne.

KVP er ment for personer med vesentlig nedsatt arbeidsevne og hvor tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for å deltakelse i arbeidslivet. AAP-mottakere kan derimot være personer som har hatt full jobb og høy utdanning og inntekt. Sykdom eller skade er kriteriet for å motta AAP, til forskjell fra KVP. For å unngå å sammenlikne KVP-deltakere med AAP-mottakere med høy utdanning og inntekt har vi avgrenset AAP-gruppen til å kun bestå av AAP-mottakere med lav utdanning og inntekt.

Vi har gjort tilsvarende for gruppen av sosialhjelpsmottakere. Sosialhjelpsmottakere kan ha høy utdanning, og teoretisk sett kan de ha høy inntekt.¹¹ For å få et utvalg sosialhjelpsmottakere som kan betegnes som «utsatt» og som anslagsvis har noen fellestrekk med KVP-deltakere, har vi satt som kriterium at sosialhjelpsmottakerne ikke har høy utdanning eller inntekt.

En person kan gå fra en ordning til en annen, for eksempel fra sosialhjelp til KVP. For å få tre *gjensidig utelukkende* grupper, har vi satt som krav at AAP-mottakerne aldri har deltatt i KVP før fylte 30 år. Vi har også satt som krav at sosialhjelpsmottakerne verken har deltatt i KVP eller mottatt AAP før fylte 30. På denne måten unngår vi overlapp mellom gruppene.

Oslo har mange studenter, hvorav mange jobber deltid og har lav inntekt. For å unngå å telle med studenter, er de også ekskludert fra AAP- og sosialhjelpsgruppene.

Tabell 1 på neste side beskriver de tre gruppene i detalj.

¹¹ Bare unntaksvis forekommer det at personer med høy utdanning og inntekt mottar sosialhjelp. Det store flertallet av sosialhjelpsmottakere har lav utdanning og inntekt. Velferdsetaten kan ettersende dokumentasjon på dette om ønskelig.

Tabell 1: Beskrivelse av de tre gjensidig utelukkende gruppene av unge utsatte under 30 år.

Navn på gruppe	Personen har	Andre kjennetegn ved personene
KVP	Deltatt i KVP før fylte 30 år	
AAP	Mottatt AAP før fylte 30 år	- Har ikke deltatt i KVP før fylte 30 år. - Dersom personen hadde yrkesinntekt året før første mottak av AAP, var den under 2 G. - Har ikke fullført grad ved universitet eller høyskole per august det året de begynte å motta AAP¹² - Er ikke student ved universitet eller høyskole året de først mottok AAP¹³
Sosialhjelp	Mottatt sosialhjelp før fylte 30 år	- Har ikke deltatt i KVP eller mottatt AAP før fylte 30 år. - Dersom personen hadde yrkesinntekt året før første mottak av sosialhjelp, var den under 2 G. - Har ikke fullført grad ved universitet eller høyskole per august det året de begynte å motta sosialhjelp. - Er ikke student ved universitet eller høyskole året de første gang mottok sosialhjelp

I resten av notatet vil disse tre gruppene omtales som henholdsvis «KVP», «AAP» og «sosialhjelp», eller som «KVP-deltakere», «AAP-mottakere» og «sosialhjelpsmottakere».

Merk at personer i KVP-gruppa *kan* ha mottatt AAP og/eller mottatt sosialhjelp før fylte 30 år. Personer i AAP-gruppa har ikke deltatt i KVP før fylte 30 år, men de *kan* ha mottatt sosialhjelp. Sosialhjelpsgruppa har verken deltatt i KVP eller mottatt AAP før fylte 30 år. I sosialhjelpsgruppa ser vi utelukkende på hovedpersoner, det vil si at vi ser bare på personer som har vært oppført som hovedsøker og -mottaker av sosialhjelp før fylte 30 år. Unge personer som har bodd i en husholdning der andre i husholdningen har vært hovedsøker og -mottaker sosialhjelp, er ikke med.

Vi ser på personer som startet i en av ovennevnte grupper mellom 2011¹⁴ og 2023.

1.3 Omfang og fordeling av de tre gruppene

Flere i gruppen «sosialhjelp» enn i «AAP» og «KVP»

Figuren på neste side viser antall unge personer som har begynt i KVP eller begynt å motta AAP eller sosialhjelp for første gang per år i Norge fra 2011 til 2023.

¹² Har ikke fullført 120 studiepoeng eller en grad av minst tre års varighet.

¹³ fra september året før til september inneværende år

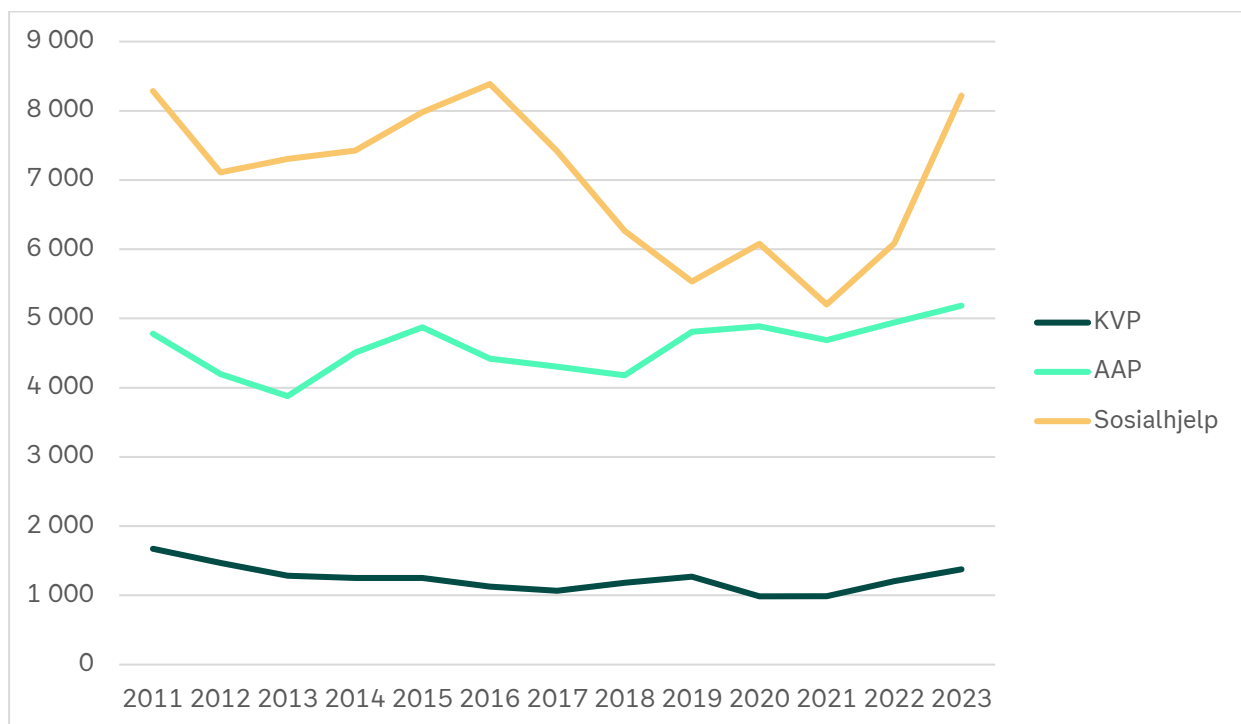
¹⁴ 2011 er første år vi har mulighet til å identifisere nye mottakere av AAP.

KVP er den minste av de tre gruppene. Hvert år har mellom 900 og 1 700 personer under 30 år startet i KVP i Norge, i snitt rundt 1 200. Antallet har vært ganske stabilt over tid.

Antallet nye AAP-mottakere i Norge har vært omtrent fire ganger så høyt som antallet nye KVP-deltakere hvert år, og antallet nye AAP-mottakere har økt siden 2018. I snitt har rundt 4 500 personer begynt å motta AAP i Norge hvert år.

Antallet nye unge sosialhjelpsmottakere i Norge har vært vesentlig høyere enn antallet nye unge KVP-deltakere og AAP-mottakere i nesten hele perioden. Antallet nye sosialhjelpsmottakere gikk kraftig ned fra 2016 til 2021 for så å stige igjen. I snitt har rundt 7 000 personer under 30 år mottatt sosialhjelp i Norge for første gang i perioden, men spennet er stort, fra mellom cirka 5 000 til 8 300 per år.

Summen av gruppene telte i snitt 14 900 per år, med et spenn på mellom 13 000 og 16 800 per år. De har utgjort 2 prosent av alle personer i alderen 18–29 år i Norge hvert år fra 2011 til 2023 (Microdata.no, SSBs kildetabell 07459). Merk at disse tallene viser antall personer som har begynt å enten delta i KVP eller motta AAP eller sosialhjelp *for første gang* per år. Tallene viser ikke beholdningen per år, som trolig er større, siden det er mulig å delta i KVP, motta AAP og sosialhjelp over flere år.

Figur 2: Antall personer under 30 år som har begynt i KVP eller begynt å motta AAP eller sosialhjelp. Gruppene er gjensidig utelukkende, se tabell 1 for nærmere beskrivelse. Norge totalt. 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

Tabellen under viser antall unge utsatte i Oslo, resten av landet og Norge totalt. Tabellen viser også hvor stor andel hver gruppe utgjør av de unge utsatte. I Oslo utgjør KVP-deltakere 14 prosent av de unge utsatte, noe som er høyere enn i landet ellers, der KVP-deltakerne utgjør 9 prosent av de unge utsatte.

Tabell 2: Antall¹⁵ unge utsatte i Oslo, Norge utenom Oslo og Norge totalt, samt andelen som hver gruppe utgjør av de unge utsatte, 2011–2023.

	Gruppe	Oslo	Norge utenom Oslo	Norge totalt
Antall	KVP	2 000	14 130	16 140
	AAP	5 410	54 230	59 650
	Sosialhjelp	6 550	84 200	90 740
	SUM	13 960	152 560	166 530
Andel	KVP	14 %	9 %	10 %
	AAP	39 %	36 %	36 %
	Sosialhjelp	47 %	55 %	54 %
	SUM	100 %	100 %	100 %

Kilde: Microdata.no (2025)

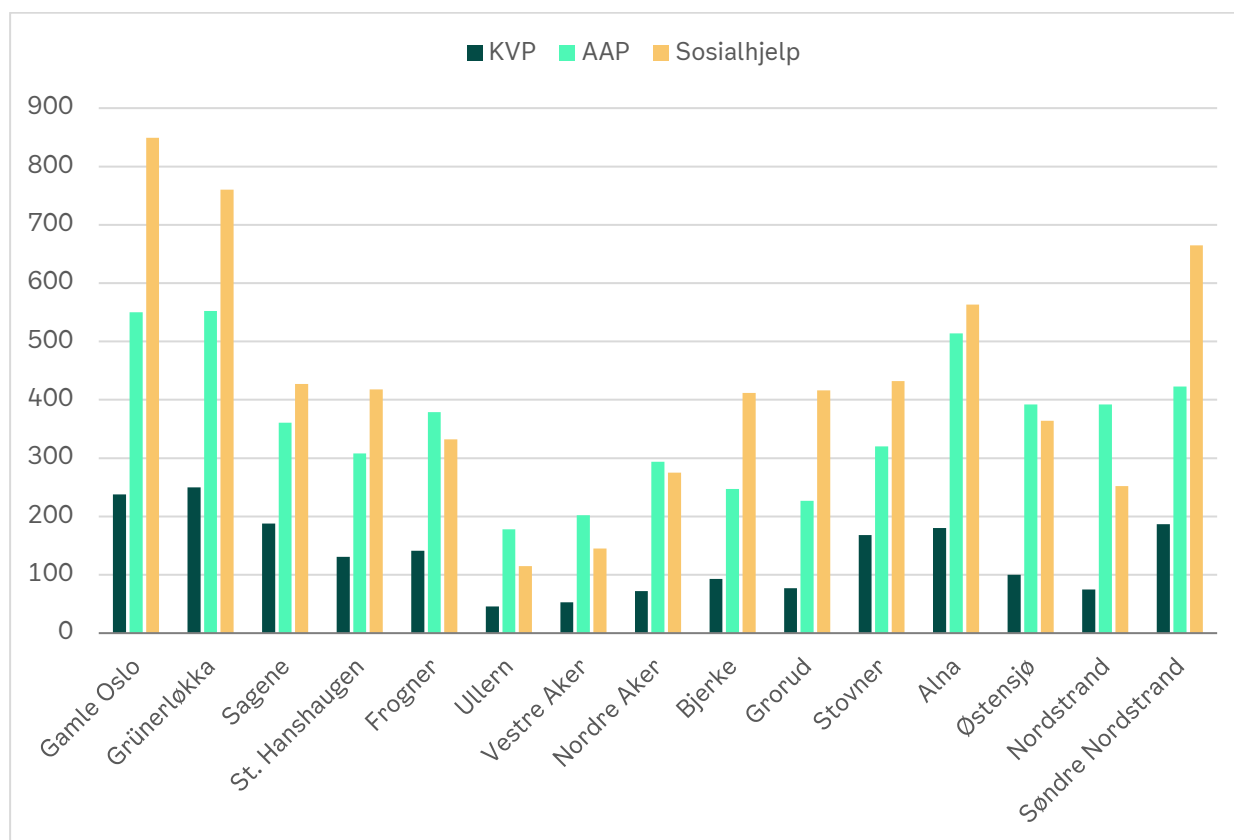
KVP-gruppa er minst i alle bydelene i Oslo

Figuren på neste side viser omfanget av personer i Oslo i de tre gruppene fordelt på bydeler for perioden 2011–2023. I alle bydeler er antallet unge AAP- og sosialhjelpsmottakere høyere enn antallet unge KVP-deltakere.

Bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka og Søndre Nordstrand har flest unge sosialhjelpsmottakere.

I bydeler som regnes for å være «Oslo vest» er antallet AAP-mottakere høyere enn antallet sosialhjelpsmottakere. Dette gjelder i Frogner, Ullern, Vestre og Nordre Aker, Østensjø og Nordstrand.

¹⁵ Antallene er ikke helt eksakte grunnet konfidensialitet og støylegging i Microdata. For mer informasjon, se: Konfidensialitet | Brukermanual - microdata.no. Vi har avrundet tallene nedover til nærmeste hele ti-tall.

Figur 3: Antall personer under 30 år som begynte i KVP eller begynte å motta AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelser av gruppene), i perioden 2011–2023, fordelt etter bostedsbydel per 1.1. inneværende år.

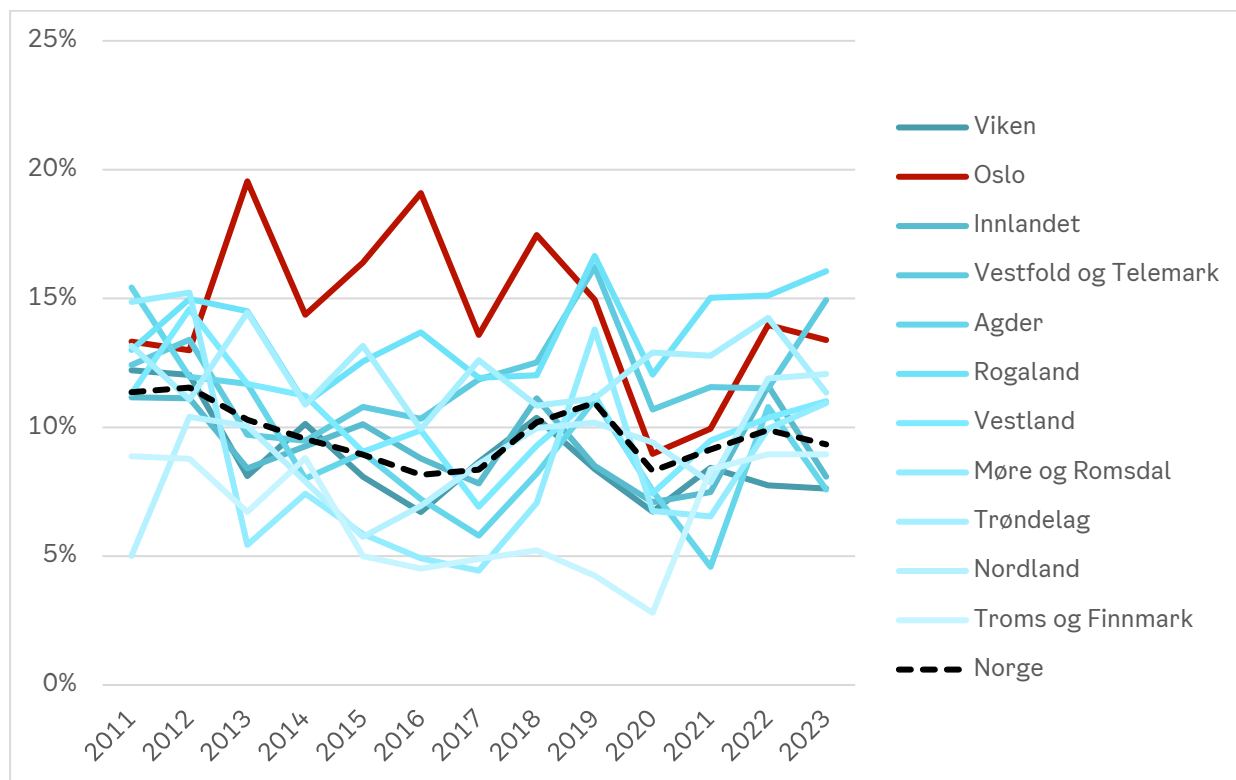
Kilde: Microdata.no (2025)

Oslo har flere KVP-deltakere blant de unge utsatte sammenliknet med andre fylker i Norge

Hvis vi ser på andelen som KVP-deltakere utgjør av alle de unge utsatte, altså summen av KVP-deltakere, AAP-mottakere og sosialhjelpsmottakere, skiller Oslo seg ut med en forholdsvis høy andel KVP-deltakere.

På landsbasis utgjør KVP-deltakere omtrent 10 prosent av de unge utsatte hvert år. Oslos andel har alltid ligget over dette. Fra 2013 til 2018 hadde Oslo periodevis andeler KVP-deltakere opp mot 20 prosent. I senere år har både andelen KVP-deltakere i andre fylker gått opp, samtidig som andelen i Oslo har gått noe ned.

I 2023 var 13 prosent av de unge utsatte i Oslo KVP-deltakere, mens andelen på landsbasis var 9 prosent. Både Rogaland og Vestfold og Telemark hadde en høyere andel KVP-deltakere enn Oslo i 2023. Dette er vist i figuren på neste side.

Figur 4: Andelen av de unge utsatte som var KVP-deltakere. (Se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene unge utsatte.) Fordelt på fylker, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

2 Kjennetegn ved de unge utsatte

Dette kapitlet viser hvordan de unge utsatte fordeler seg med hensyn til en rekke kjennetegn. Vi viser fordelingen på landsbasis og i Oslo. Noen ganger viser vi også fordelingen i bydelene i Oslo. Vi viser hvordan de unge utsatte fordeler seg etter:

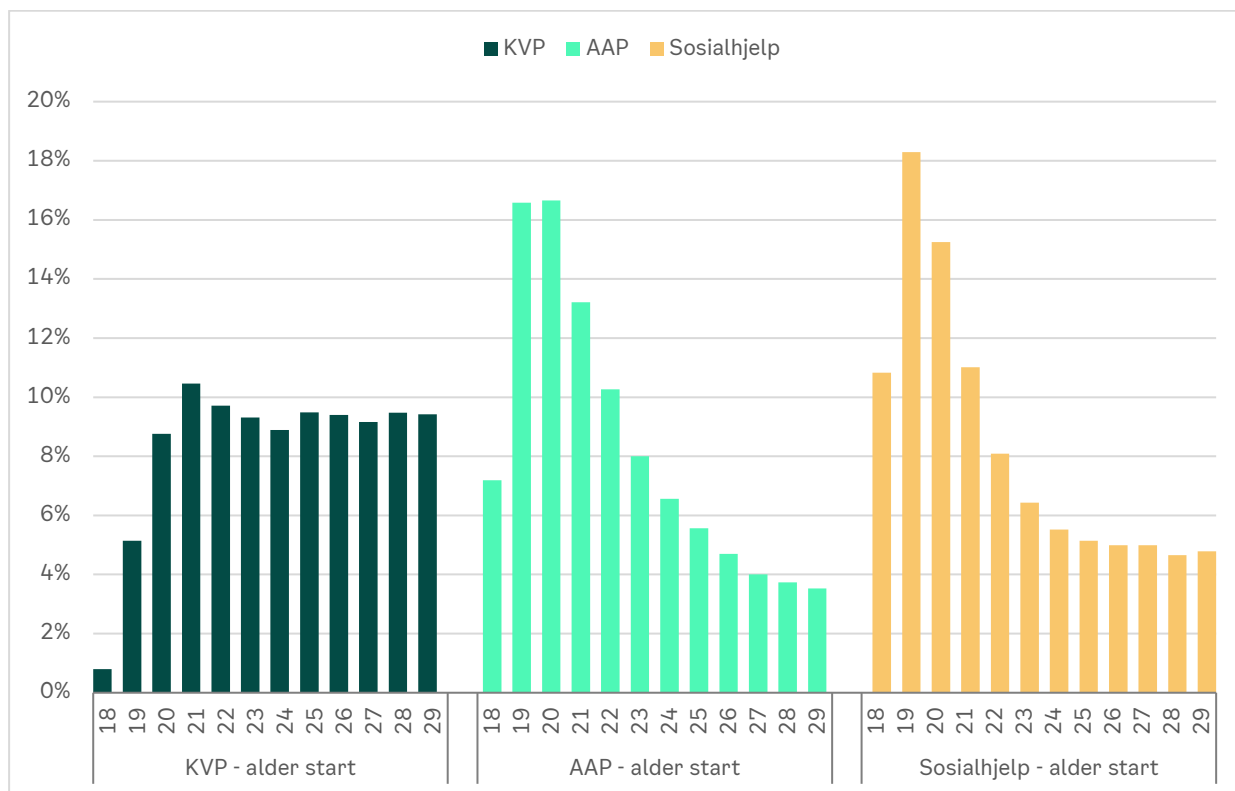
- Alder
- Kjønn
- Utdanning
- Innvandringsbakgrunn
- Status på boligmarkedet
- Familiesituasjon

2.1 Alder og kjønn

Jevnere aldersfordeling blant KVP-deltakerne enn blant AAP- og sosialhjelpsmottakerne

Blant unge AAP-mottakere og sosialhjelpsmottakere i Norge er de fleste 19–21 år første gang de begynner å motta ytelsen. Blant unge KVP-deltakere i Norge er aldersfordelingen mer jevn, og nesten like mange begynner i KVP når de er 20 som når de er 29 år.

Alder ved første gangs deltakelse i KVP eller første gang mottakelse av AAP og sosialhjelp er vist i figuren på neste side. Tallene viser aldersfordelingen for hele perioden 2011–2023 på landsbasis.

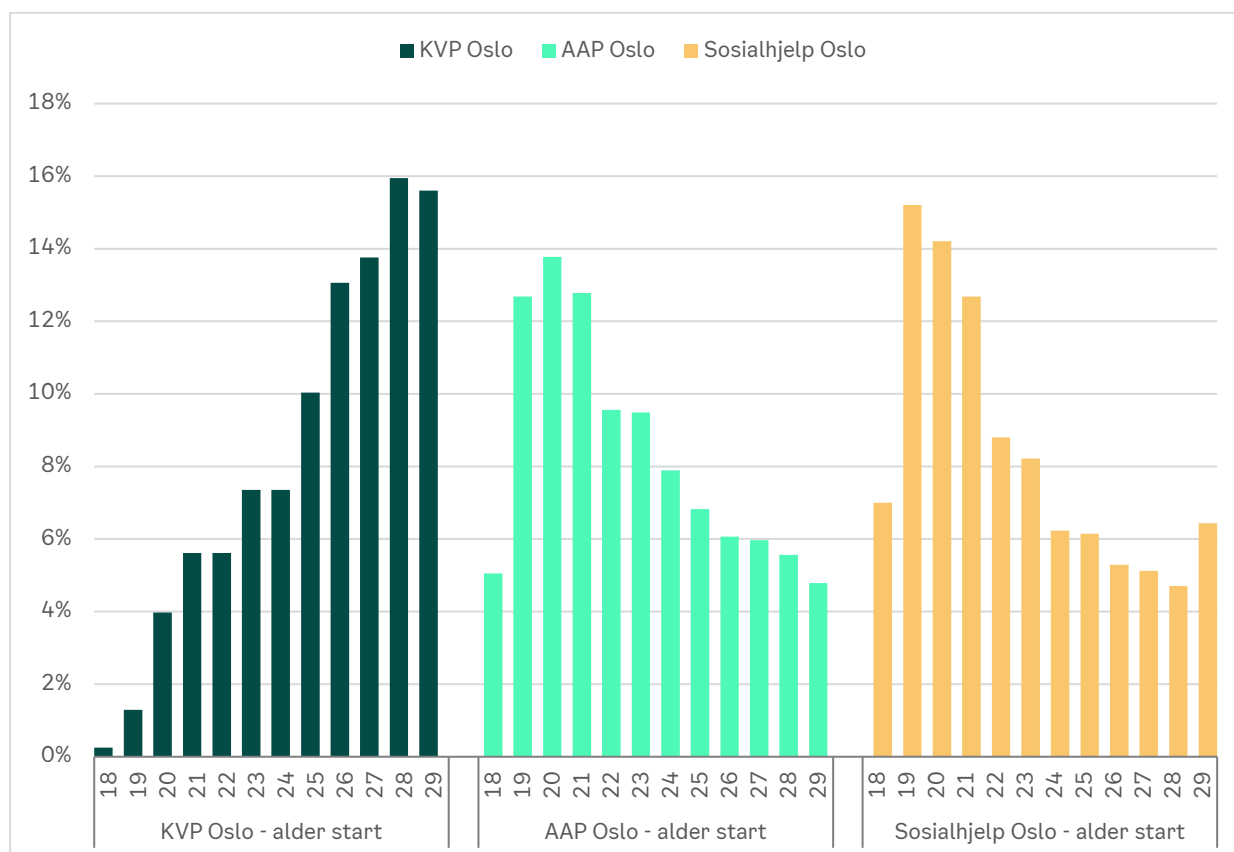

Figur 5: Aldersfordeling for de tre gruppene av unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppen). Stolpene innenfor hver gruppe summerer seg til 100 prosent. Norge, 2011-2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

Oslos unge KVP-deltakere er derimot eldre

I Oslo ser derimot bildet annerledes ut. Også i Oslo er en høy andel av AAP- og sosialhjelpsmottakerne i slutten av tenårene eller begynnelsen av 20-årene når de først begynner å motta ytelsen. KVP-deltakerne derimot, er gjennomgående eldre, og andelen øker med alderen. Dette er vist i figuren under.

Figur 6: Aldersfordeling for de unge utsatte i Oslo (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppen), Oslo, 2011–2023. Stolpene innenfor hver gruppe summerer seg til 100 prosent.

Kilde: Microdata.no (2025)

Oslos unge utsatte er jevnt over eldre sammenliknet med landet som helhet. Hvert år i perioden 2011–2023 har unge KVP-deltakere i Oslo vært eldre enn unge KVP-deltakere i Norge totalt. I Oslo er medianalderen til unge KVP-deltakere 26 år, med et spenn fra 25 til 27 år. I Norge totalt er medianalderen til unge KVP-deltakere 24 år, med et spenn på 23–25 år. Også sosialhjelpsmottakere og AAP-mottakere i Oslo er om lag ett år eldre¹⁶ enn i Norge totalt (Microdata.no 2025).

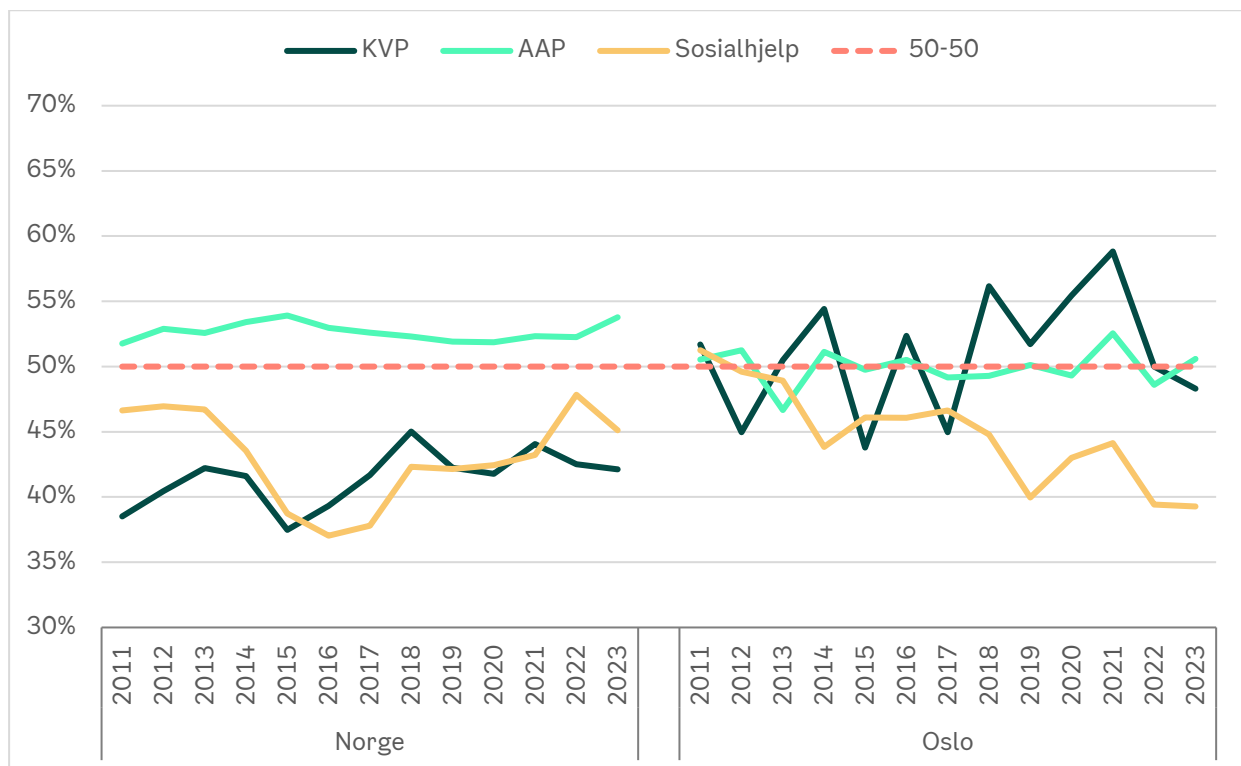
¹⁶ | median

Oslos unge utsatte skiller seg fra landet som helhet når det gjelder andelen kvinner og menn

Figuren under viser andelen av de unge utsatte som er kvinner per år i landet som helhet og i Oslo. Den stiplede linjen illustrerer 50 prosent. Linjer over den stiplede linjen indikerer at kvinner er i flertall, mens linjer under den stiplede linjen indikerer at menn er i flertall.

På landsbasis er det overvekt av kvinner blant unge AAP-mottakerne, der kvinner i snitt utgjør 53 prosent. På landsbasis er det også overvekt av menn blant unge KVP-deltakere og sosialhjelpsmottakere, der menn i snitt har utgjort henholdsvis 59 og 57 prosent. Siden 2016 har dog andelen kvinner økt.

I Oslo er bildet annerledes. Blant unge AAP-mottakere er det cirka like mange kvinner som menn. Blant unge KVP-deltakere skifter det litt fra år til år, og snitt har kvinner utgjort 51 prosent. Blant unge sosialhjelpsmottakere i Oslo har andelen kvinner sunket, fra 51 prosent i 2011 til 39 prosent i 2023.

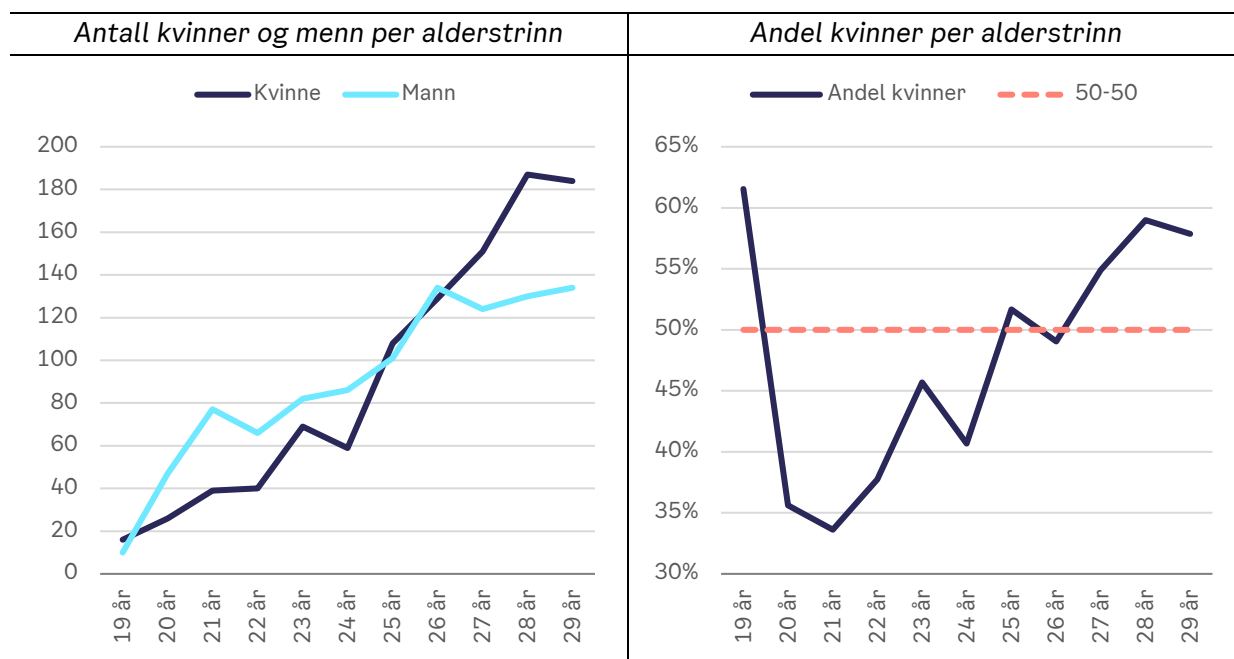
Figur 7: Andelen kvinner blant unge KVP-deltakere og AAP- og sosialhjelpsmottakere (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene), Norge og Oslo, per år fra 2011 til 2023. Merk at skalaen på den vertikale aksenen begynner på 30 prosent.

Kilde: Microdata.no (2025).

Flest menn blant de yngste KVP-deltakere i Oslo

Når det gjelder unge KVP-deltakere i Oslo, har det vært noe overvekt av menn blant deltakere mellom 20 og 24 år, og noe overvekt av kvinner blant dem som er over 26 år. Samtidig har antallet KVP-deltakere blant begge kjønn vært lavt i begynnelsen av 20-årene og høyere i slutten av 20-årene.

Antall kvinner og menn per alderstrinn og andel kvinner per alderstrinn er vist i figurene under.

Figur 8: Venstre: Antall kvinner og menn per alderstrinn blant unge KVP-deltakere i Oslo. Høyre: Andel kvinner per alderstrinn blant unge KVP-deltakere i Oslo, 2011–2023. Merk at skalaen begynner på 30 prosent i figur til høyre.

Kilde: Microdata.no (2025)

2.2 Utdanning

De fleste har grunnskole som høyeste fullførte utdanning

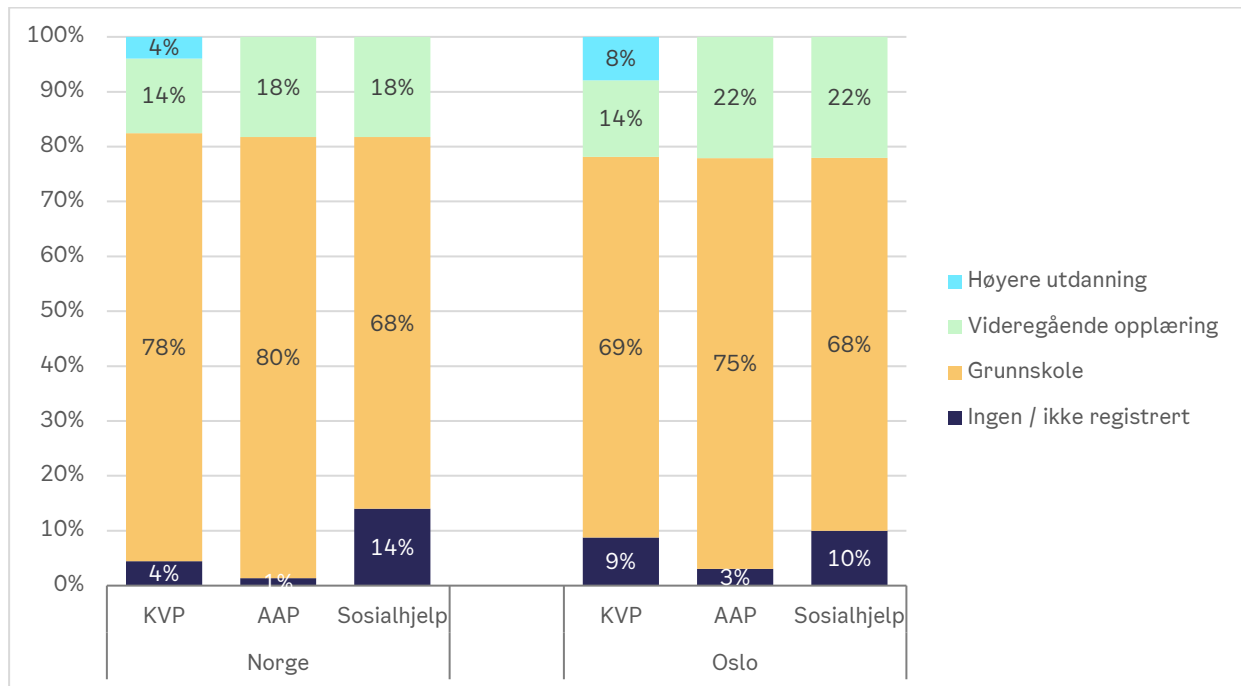
Vi har definert at gruppene AAP- og sosialhjelpsmottakere ikke har fullført høyere utdanning og er heller ikke studenter, som beskrevet i tabell 1. Derfor har ingen av personene i AAP- eller sosialhjelpsgruppa høyere utdanning enn videregående opplæring. Fordelingen av utdanningsnivå i de tre gruppene for Norge og Oslo er vist i figuren under.

Det store flertallet av unge utsatte har grunnskole som høyeste fullførte utdanning, enten de er i gruppene KVP, AAP eller sosialhjelp.

Blant KVP-deltakerne er det noen få som har fullført høyere utdanning, 4 prosent på landsbasis, og 8 prosent i Oslo.

Blant sosialhjelpsmottakerne er det en høyere andel uten registrert eller med ingen utdanning, 14 prosent på landsbasis og 10 prosent i Oslo.

I Oslo har en høyere andel av AAP- og sosialhjelpsmottakerne fullført videregående opplæring, sammenliknet med landet som helhet, 22 mot 18 prosent.

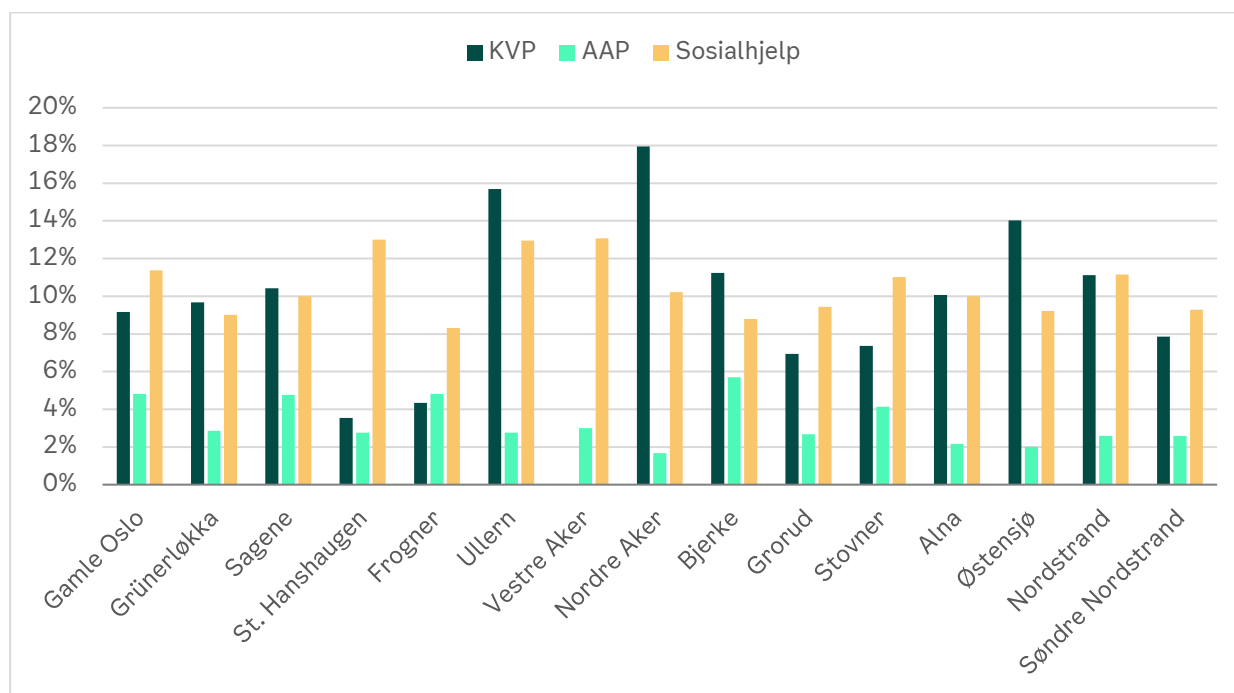
Figur 9: Høyeste fullførte utdanning det året de unge utsatte begynte å delta i KVP eller begynte å motta AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). Norge og Oslo, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025).

I Oslo har KVP-deltakere og sosialhjelpsmottakere oftere ingen registrert utdanning sammenliknet med AAP-mottakere

Figuren under viser andelen KVP-deltakere og AAP- og sosialhjelpsmottakere i Oslo med ingen eller ikke-registrert utdanning¹⁷, fordelt på bydel.

I samtlige bydeler er andelen med ingen eller ikke-registrert utdanning vesentlige høyere blant sosialhjelpsmottakere enn blant AAP-mottakere. I syv bydeler har over 10 prosent av KVP-deltakerne ingen eller ikke noen registrert utdanning.

Figur 10: Andelen av henholdsvis KVP-deltakere, AAP-mottakere og sosialhjelpsmottakere som ikke har noen utdanning eller ingen registrert utdanning, Oslos bydeler, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

¹⁷ «Ingen registrert utdanning» betyr at utdanningen er uoppgitt, altså at SSB mangler utdanningsopplysninger. «Ingen utdanning» inkluderer «personer, hovedsakelig innvandrere, som selv har oppgitt at de ikke har noen grunnleggende skolegang tilsvarende fullført barne- og/eller ungdomsskole f.eks. i en spørreundersøkelse». For mer informasjon om utdanningsnivå, se SSBs nettsider: [Hvordan klassifiseres en persons høyeste utdanningsnivå? - SSB](#)

KVP-deltakere i Oslo har i mindre grad enn KVP-deltakere i Norge fullført norsk grunnskole

Om man har fullført grunnskolen i Norge (omtales heretter som norsk grunnskole) og hvilke resultater man fikk, er forbundet med sannsynlighet for sysselsetting og inntekt senere i livet.

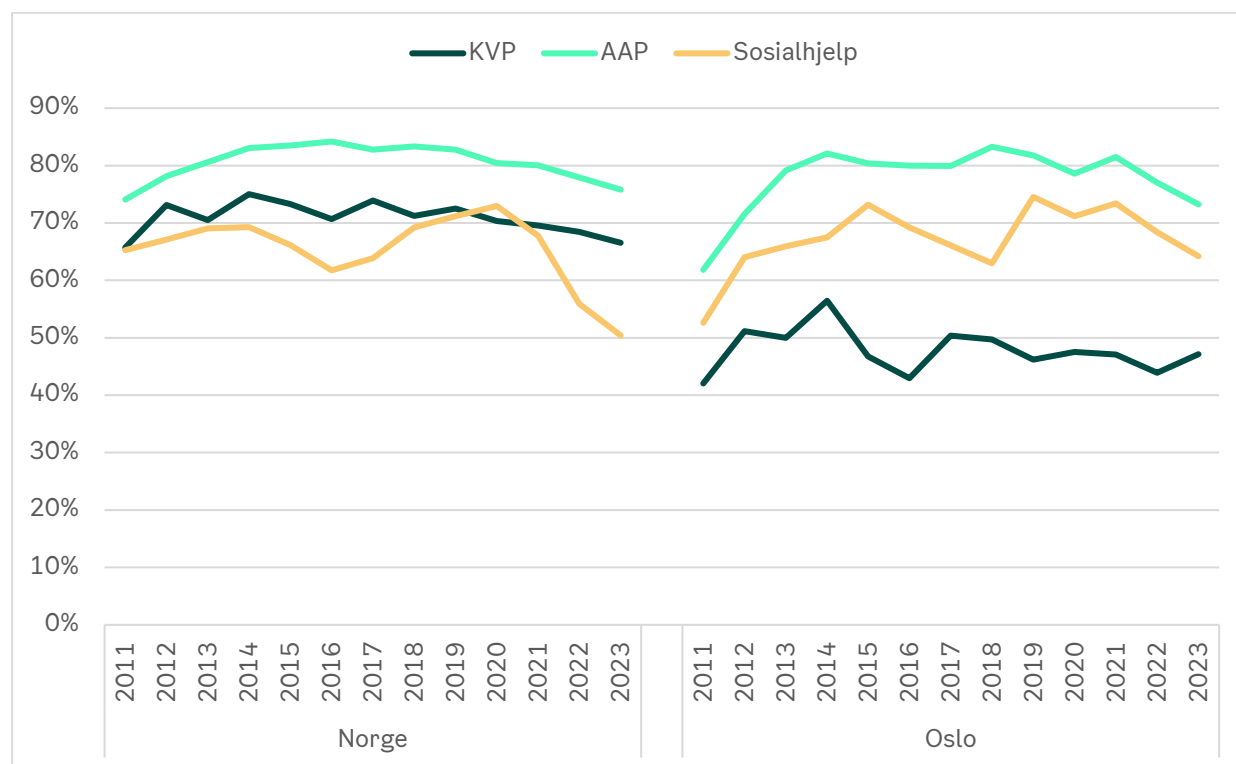
Figuren på neste side viser andelen unge utsatte som har fullført norsk grunnskole, i Norge totalt og i Oslo. De som ikke har fullført grunnskolen i Norge, har enten fullført grunnskolen i et annet land, eller så har de aldri fullført grunnskole, verken i Norge eller i utlandet.

Både i Norge og i Oslo er andelen med fullført norsk grunnskole høyest blant AAP-mottakerne. Her er det også ganske liten forskjell mellom landet som helhet og Oslo.

Blant KVP-deltakerne er det derimot store forskjeller mellom landet som helhet og Oslo. Mens rundt 70 prosent av de unge KVP-deltakerne i Norge har fullført norsk grunnskole, gjelder dette bare rundt halvparten av de unge KVP-deltakerne i Oslo.

Sosialhjelpsmottakerne i Oslo har oftere enn KVP-deltakerne i Oslo, men sjeldnere enn AAP-mottakerne i Oslo, fullført norsk grunnskole.

På landsbasis har andelen sosialhjelpsmottakere med fullført norsk grunnskole gått ned fra over 70 prosent i 2020 til 50 prosent i 2023.

Figur 11: Andel per gruppe av unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene) som har fullført grunnskole i Norge (kalt norsk grunnskole). Norge og Oslo, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

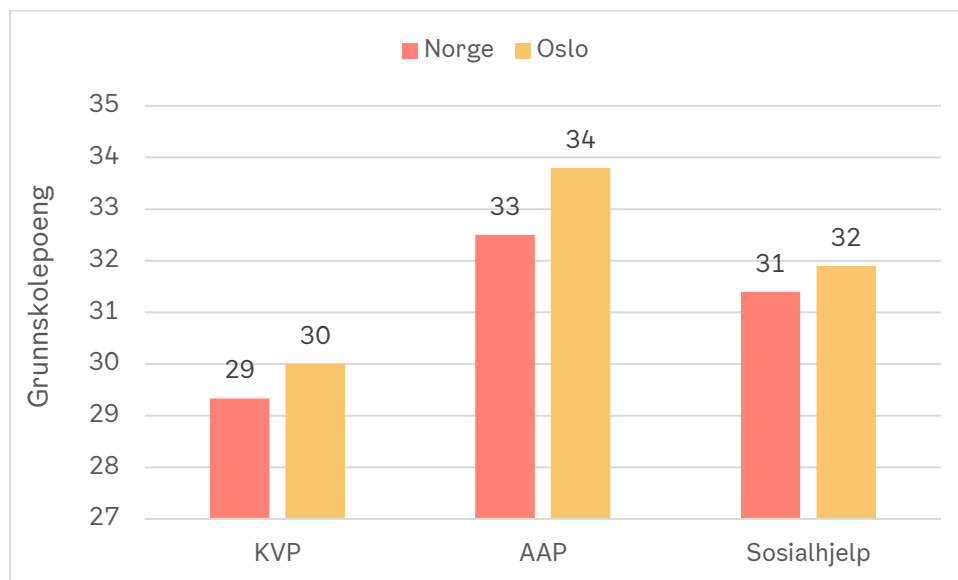
KVP-deltakere har lavere grunnskolepoeng enn AAP- og sosialhjelpsmottakere

Hvis vi ser på de som har fullført norsk grunnskole, kan vi se hvilke resultater de oppnådde i grunnskolen. Figuren under viser median grunnskolepoeng per gruppe, i Norge og i Oslo. Grunnskolepoeng er karaktersnittet multiplisert med 10.

Overordnet sett har de unge KVP-deltakerne lavere grunnskolepoeng enn AAP- og sosialhjelpsmottakerne. Dette gjelder både i Oslo og på landsbasis. Overordnet sett har også AAP-mottakerne høyere grunnskolepoeng enn sosialhjelpsmottakerne.

Unge utsatte i Oslo har jevnt over høyere grunnskolepoeng enn unge utsatte i landet som helhet.

Til sammenlikning var gjennomsnittlig grunnskolepoeng for alle elever i Norge i 2009 39,5¹⁸, altså over medianen til alle de unge utsatte.

Figur 12: Median grunnskolepoeng per gruppe av unge utsatte under 30 år i Norge og Oslo. (Se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). 2011–2023. Gjelder bare dem som har fullført grunnskolen i Norge (totalt sett 71 prosent av alle de unge utsatte). Merk at skalaen begynner på 27 grunnskolepoeng.

Kilde: Microdata.no (2025)

¹⁸ <https://www.ssb.no/statbank/sq/10114533>

I Oslo har KVP-deltakere oftere foreldre uten registrert utdanning sammenliknet med AAP- og sosialhjelpsmottakere

Figuren på neste side viser det høyeste utdanningsnivået foreldrene til de unge utsatte hadde da de unge utsatte var 16 år. Foreldrenes høyeste fullførte utdanning er delt inn i seks kategorier:

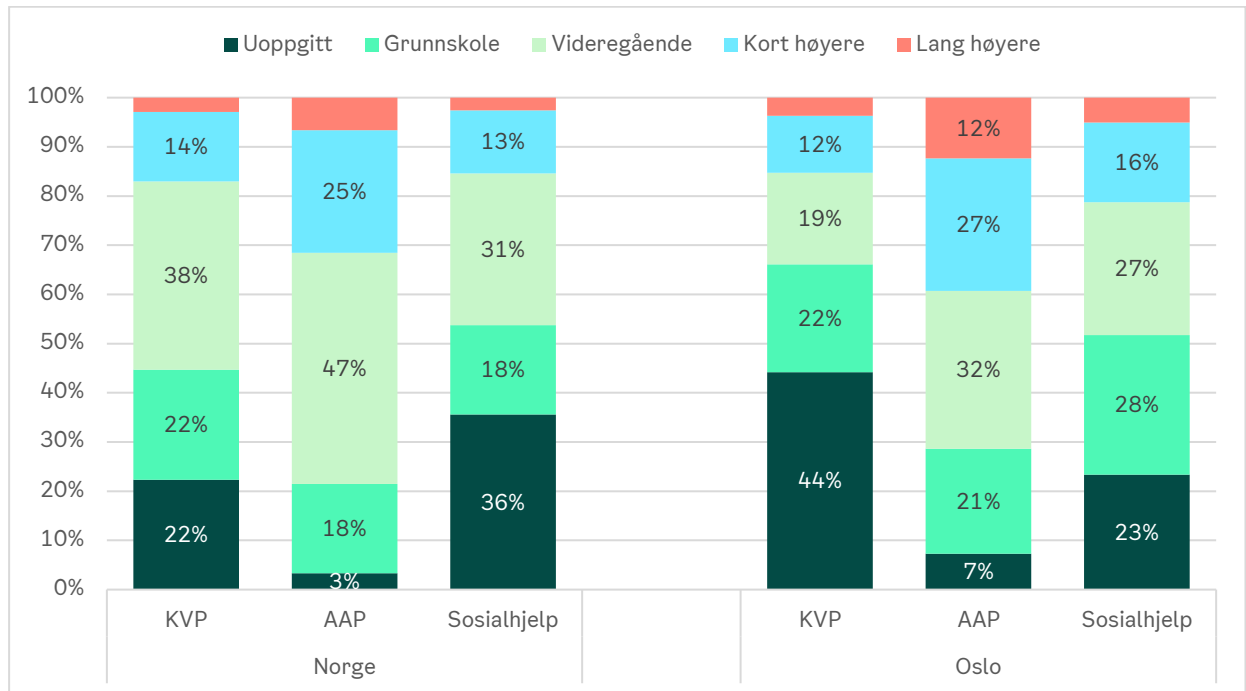
- «Uoppgitt» betyr at vi ikke har informasjon om foreldrenes utdanningsbakgrunn.
- «Grunnskole» betyr at mor eller far eller begge har grunnskole som høyeste fullførte utdanning.
- «Videregående» betyr at mor eller far eller begge har utdanning tilsvarende videregående opplæring eller fagskole.
- «Kort høyere» betyr at mor eller far eller begge har utdanning tilsvarende bachelorgrad.
- «Lang høyere» betyr at mor eller far eller begge har utdanning tilsvarende mastergrad eller høyere.

I Oslo skiller unge KVP-deltakere seg fra AAP- og sosialhjelpsmottakere ved at nesten halvparten, 44 prosent, har foreldre med uoppgitt utdanning. AAP-mottakere i Oslo skiller seg derimot ut i andre enden ved at en høyere andel har foreldre med lang, høyere utdanning, 12 prosent.

Hvis vi summerer andelen med foreldre med uoppgitt og grunnskole som høyeste fullførte utdanning, har KVP-deltakere i Oslo foreldre med lavest utdanningsbakgrunn sammenliknet med landet som helhet og sammenliknet med de andre gruppene av unge utsatte i Oslo.

På landsbasis har sosialhjelpsmottakerne oftere foreldre uten oppgitt utdanning sammenliknet med foreldrene til AAP-mottakere og KVP-deltakere.

Blant AAP-mottakere har de fleste foreldre med en registrert utdanning, både i landet som helhet og i Oslo. Jevnt over er utdanningsnivået høyest blant foreldrene til AAP-mottakere.

Figur 13: Foreldrenes høyeste fullførte utdanning da de unge utsatte var 16 år. (Se tabell 1 for nærmere beskrivelse av de unge utsatte). Norge og Oslo, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

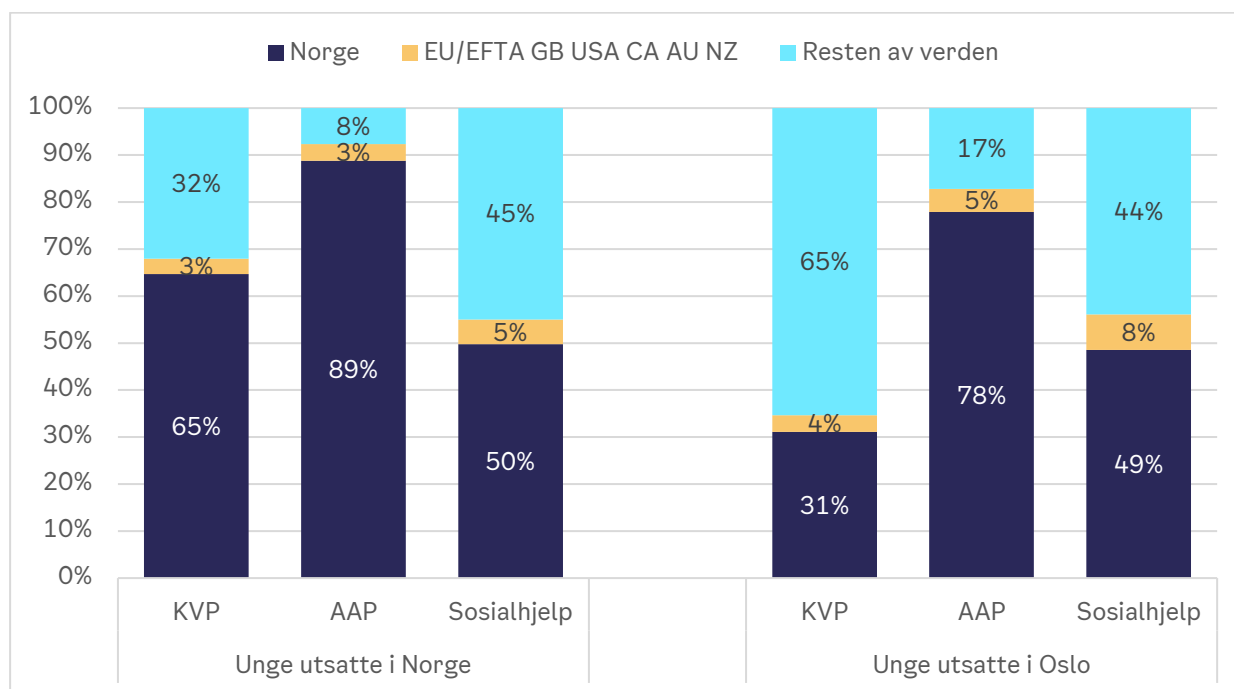
2.3 Innvandringsbakgrunn

KVP-deltakere i Oslo er oftere født utenfor Europa+

Figuren under viser fødelandet til de tre utsatte gruppene i Norge og Oslo. Inndelingen av fødeland er gjort etter SSBs standard for gruppering av land.¹⁹ Gruppen «EU/EFTA GB USA CA AU NZ» inkluderer andre EU-/EFTA-land utenom Norge, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand. Denne gruppen kombinert med Norge vil også bli omtalt som «Europa+». Gruppen «resten av verden» inkluderer alle andre land. Personer med uoppgitt fødeland eller personer som er statsløse inngår også i kategorien «resten av verden».

Generelt gjelder det at AAP-mottakere i større grad enn de andre unge utsatte er født i Norge. Dette gjelder både på landsbasis og i Oslo.

Når det gjelder KVP, skiller Oslo seg fra landet som helhet, ved at en forholdsvis høy andel, 65 prosent, er født i «resten av verden», det vil si utenfor Europa+.

Figur 14: Fødeland til de tre gruppene av unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene), Norge og Oslo, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025).

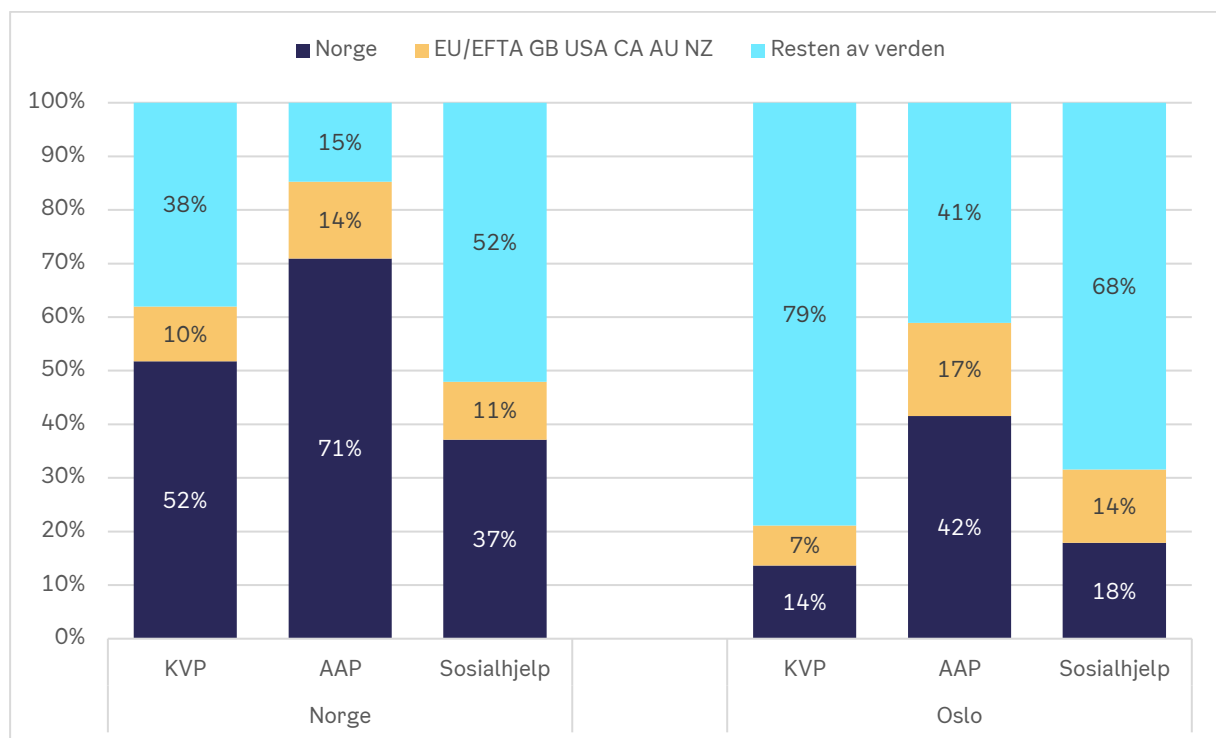
¹⁹ Standard for gruppering av land

Åtte av ti KVP-deltakere i Oslo har opprinnelse fra land utenfor Europa+

En annen måte å se på en persons opprinnelse, er å se på «landbakgrunn». «Landbakgrunn» skiller seg fra fødeland ved at for personer som er født i Norge, er det morens fødeland som gjelder. På den måten ser man ikke bare på hvor personen selv er født, men også familiens (nærmere bestemt morens) opprinnelse.

Blant KVP-deltakere i Oslo har 79 prosent bakgrunn fra «resten av verden», en andel som er dobbelt så høy som blant KVP-deltakere på landsbasis.

Sammenliknet med fødeland er det i alle tre gruppene, både i Norge og i Oslo, en høyere andel med bakgrunn fra «resten av verden». Det indikerer at en del av de unge utsatte som er født i Norge, har mødre som er født i et land utenfor Europa+.

Figur 15: Landbakgrunn til de tre gruppene av unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene), Norge og Oslo, 2011–2023. For personer født i utlandet, er det personens fødeland som gjelder. For personer født i Norge, er det morens fødeland som gjelder.

Kilde: Microdata.no (2025)

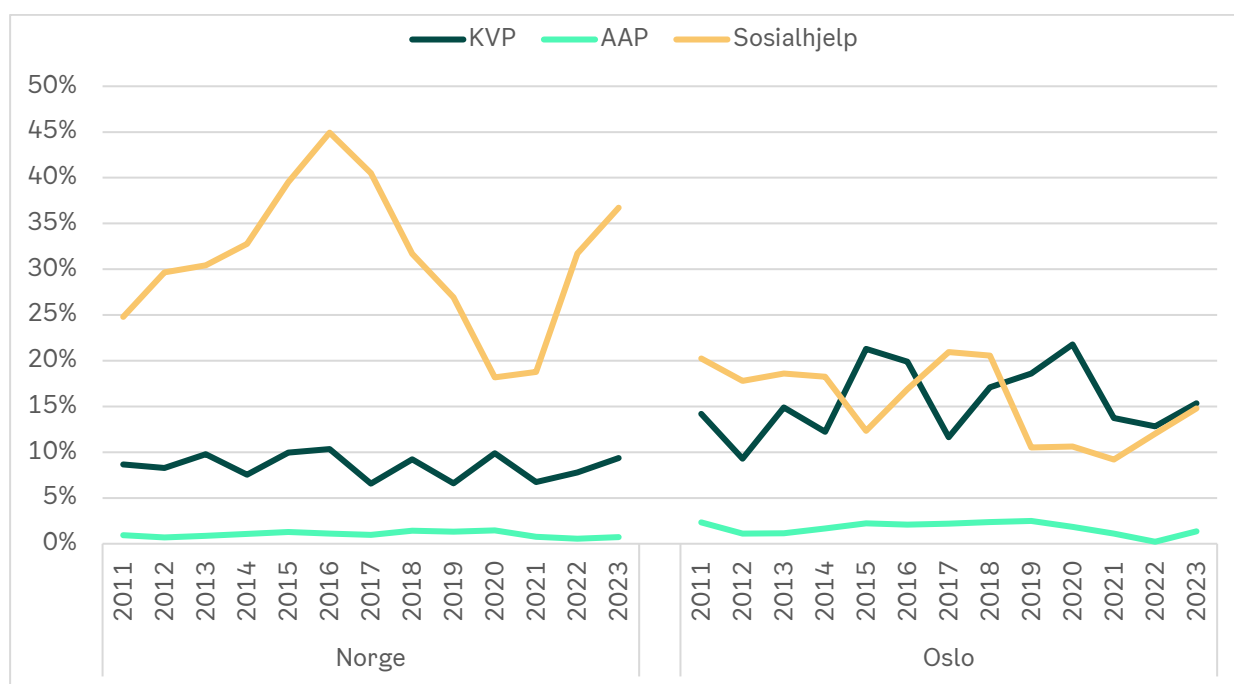
Store svingninger i andel unge sosialhjelpsmottakere med under fem års botid i Norge

Figuren under viser andelen av de unge utsatte som har under fem års botid i Norge ved oppstart i henholdsvis KVP, AAP eller sosialhjelp. Figuren viser andelen av alle de unge utsatte, også de som er født i Norge og dermed har så lang botid i Norge som de har fylte år.

Blant AAP-mottakere er andelen med kort botid lav, både i landet som helhet og i Oslo. I Norge er andelen i snitt 1 prosent, mens den i Oslo er cirka 2 prosent.

Når det gjelder KVP-deltakere, har Oslo en høyere andel med kort botid sammenliknet med landet som helhet. I landet som helhet har i snitt 9 prosent av de unge KVP-deltakerne kort botid, med flukturasjoner fra 7 til 10 prosent. I Oslo har i snitt 16 prosent av KVP-deltakerne kort botid, med større flukturasjoner fra år til år, fra 9 til 22 prosent.

Når det gjelder unge sosialhjelpsmottakere er det store forskjeller mellom Norge totalt og Oslo. I Norge er andelen unge sosialhjelpsmottakere med kort botid svært svingende og tidvis høy. På landsbasis har andelen unge sosialhjelpsmottakere med under fem års botid variert fra 18 til 45 prosent. I Oslo er andelen gjennomgående lavere – i snitt 16 prosent, med svingninger fra år til år i intervallet 9–21 prosent.

Figur 16: Andelen av de unge utsatte som hadde bodd under fem år i Norge ved oppstart i henholdsvis KVP, AAP og sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene), Norge og Oslo, per år, 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

2.4 Familiesituasjon

Familiesituasjon ved oppstart er delt inn i syv kategorier. Disse er beskrevet i tabellen under.

Tabell 3: Beskrivelse av de ulike kategoriene av familiesituasjon ved oppstart i enten KVP, AAP eller sosialhjelp

Kategori-nummer	Kategori	Beskrivelse av kategori
1	Aleneboende	Personen har flyttet hjemmefra og bor alene
2	Par med barn	Personen er gift eller samboer og har barn
3	Par uten barn	Personen er gift eller samboer og har ikke barn
4	Enslig forsørger	Personen er enslig forsørger for barn
5	Hjemmeboende med to foreldre	Personen bor hjemme hos sine foreldre, og foreldrene er gifte eller samboere.
6	Hjemmeboende med en forelder	Personen bor hjemme hos sin mor eller far (forelderen er enslig forsørger)
7	Annet	Annet

Før vi sammenlikner familiesituasjonen på tvers av de tre gruppene og mellom Norge og Oslo, viser vi sammensetningen av KVP-deltakere i Oslo.

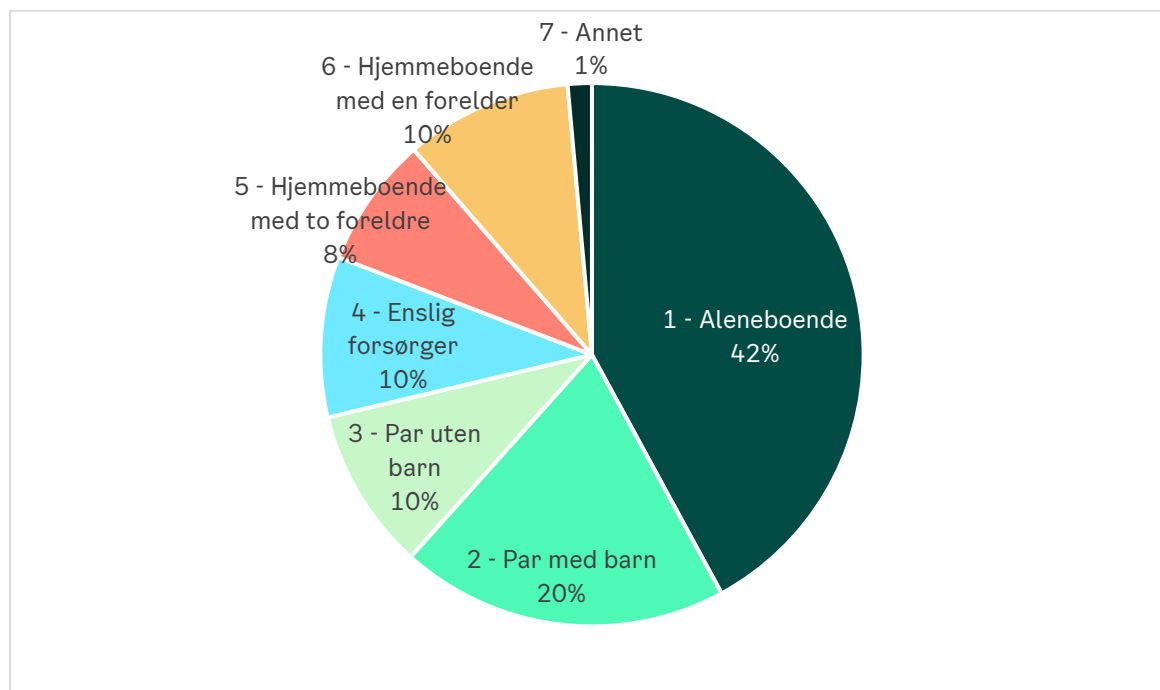
Stor variasjon blant KVP-deltakere i Oslo når det gjelder familiesituasjon

Kakediagrammet på neste side viser hvordan KVP-deltakere i Oslo er fordelt etter familiesituasjon ved oppstart i program. Den største enkeltkategorien er aleneboende uten barn. De utgjør 42 prosent av KVP-deltakerne i Oslo.

De røde og gule feltene i kakediagrammet på neste side viser andelen som bor hjemme hos sine foreldre (henholdsvis med to eller én forelder). Totalt bor 18 prosent av KVP-deltakerne hjemme hos sine foreldre, der 10 prosent bor med én forelder og 8 prosent med to.

Totalt sett har 30 prosent av de unge KVP-deltakerne i Oslo barn, der 10 prosent er enslige forsørgere, mens 20 prosent bor i et parforhold.

10 prosent av KVP-deltakerne bor i et parforhold uten barn, og 1 prosent har en annen livssituasjon ved oppstart i program.

Figur 17: Unge KVP-deltakere i Oslo fordelt etter familiesituasjon ved oppstart i KVP, 2011–2023. N ≈ 2 013

Kilde: Microdata.no (2025)

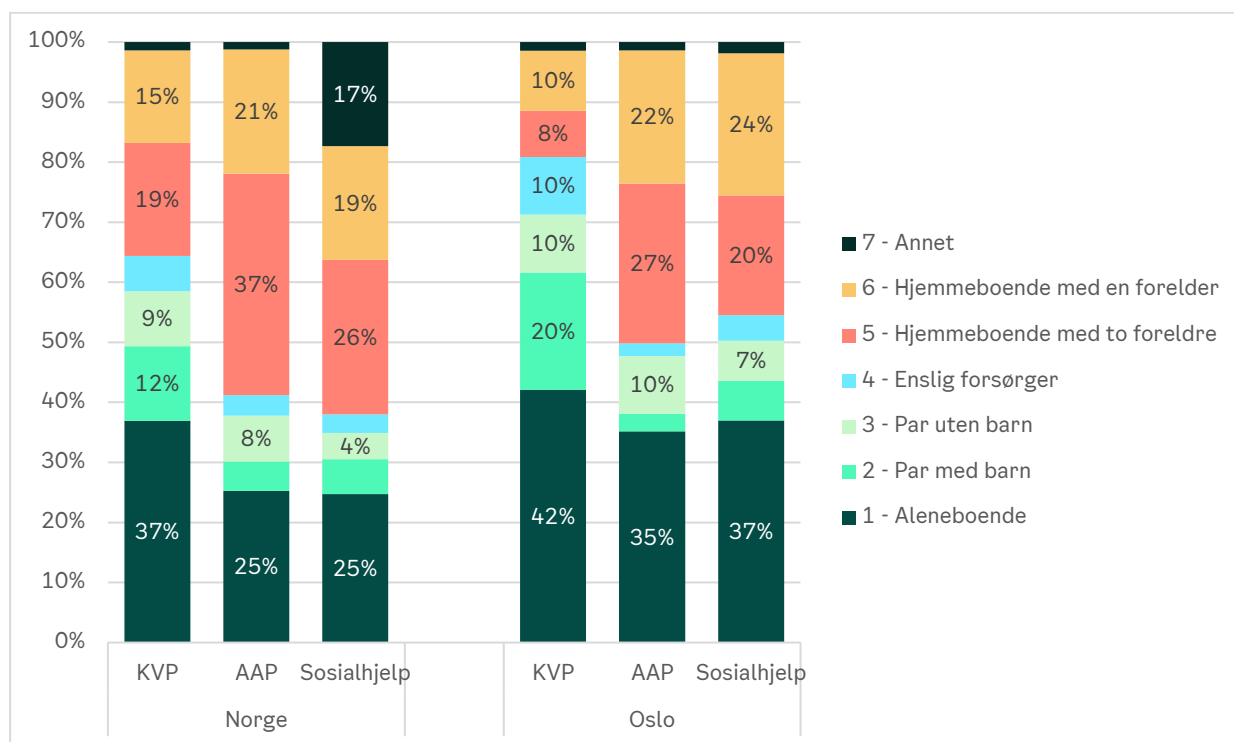
KVP-deltakere i Oslo har oftere barn, mens AAP- og sosialhjelpsmottakere i Oslo oftere «er barn» – altså at de bor hjemme med sine foreldre

Figuren på neste side viser hvordan de ulike gruppene av unge utsatte er sammensatt etter familiesituasjon, både i Norge som helhet og i Oslo.

Vi tar for oss Oslo først: Det er større variasjon blant KVP-deltakerne enn blant AAP- og sosialhjelpsmottakerne. Blant AAP-mottakerne i Oslo bor nesten halvparten, 49 prosent, hjemme hos sine foreldre, hvorav flesteparten i et hjem med to foreldre. Også blant sosialhjelpsmottakerne bor en forholdsvis stor andel, 44 prosent, hjemme hos sine foreldre.

Mens totalt 30 prosent av KVP-deltakerne i Oslo har barn, er andelen som har barn lavere blant AAP- og sosialhjelpsmottakere i Oslo.

Ser vi på fordelingen i landet som helhet, er det enda flere hjemmeboende blant AAP-mottakerne på landsbasis enn i Oslo. I tillegg er det en del sosialhjelpsmottakere vi ikke kjenner familiesituasjonen til (17 prosent). De er i «annet»-kategorien.

Figur 18: Unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene) i Norge og Oslo, fordelt etter familiesituasjon. 2011–2023.

Kilde: Microdata.no (2025)

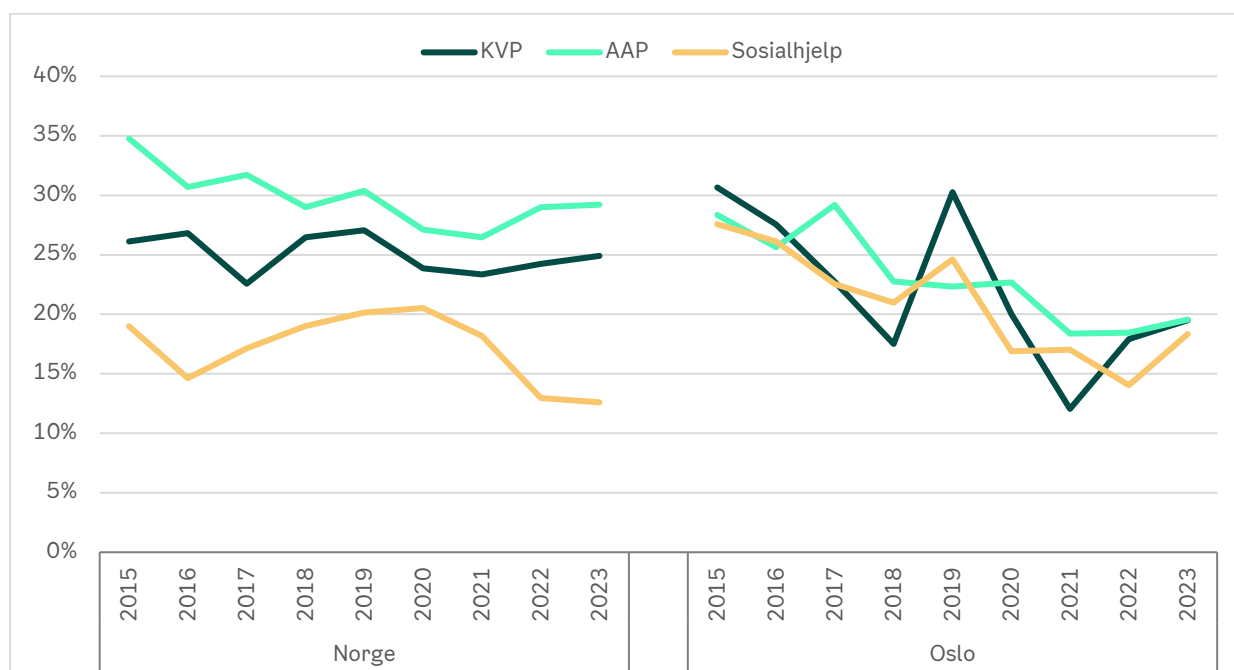
2.5 Status på boligmarkedet

Andelen boligeiere blant unge utsatte i Oslo går ned

Figuren under viser andelen av de unge utsatte under 30 år som eide sin egen bolig per 1. januar det året de begynte å delta i KVP eller å motta AAP eller sosialhjelp. Personer som bor hjemme med sine foreldre, er utelatt fra figuren.

I Oslo er trenden ganske klar: Andelen unge utsatte som eier egen bolig, går ned. Andelen boligeiere er ganske lik blant KVP-deltakere og AAP- og sosialhjelpsmottakere i Oslo. I 2023 eide 20 prosent av KVP-deltakerne egen bolig.

På landsbasis har også andelen som eier egen bolig gått ned, men ikke like mye. I landet som helhet er andelen boligeiere gjennomgående høyest blant AAP-mottakere og lavest blant sosialhjelpsmottakere.

Figur 19: Andel boligeiere blant de unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av de tre gruppene), Norge og Oslo, 2015–2023. Personer som bor hjemme hos sine foreldre, er utelatt.

Kilde: Microdata.no (2025)

For alle grupper unge utsatte i Oslo²⁰ går andelen som eier egen bolig opp med alderen. Ved 21-års alder er andelen boligeiere blant alle grupper i Oslo cirka 15 prosent. Blant 29-åringene er 35 prosent av AAP-mottakerne i Oslo boligeiere, mens dette bare gjelder 26 prosent av KVP-deltakerne i Oslo.

²⁰ Som ikke bor med sine foreldre

3 Status fem år etter påbegynt tiltak

I dette kapitlet viser vi status fem år etter oppstart i KVP eller første gangs mottak av AAP og sosialhjelp.

3.1 Sysselsetting og inntekt

Lavere sysselsetting blant unge utsatte i Oslo fem år etter påbegynt tiltak enn i landet som helhet

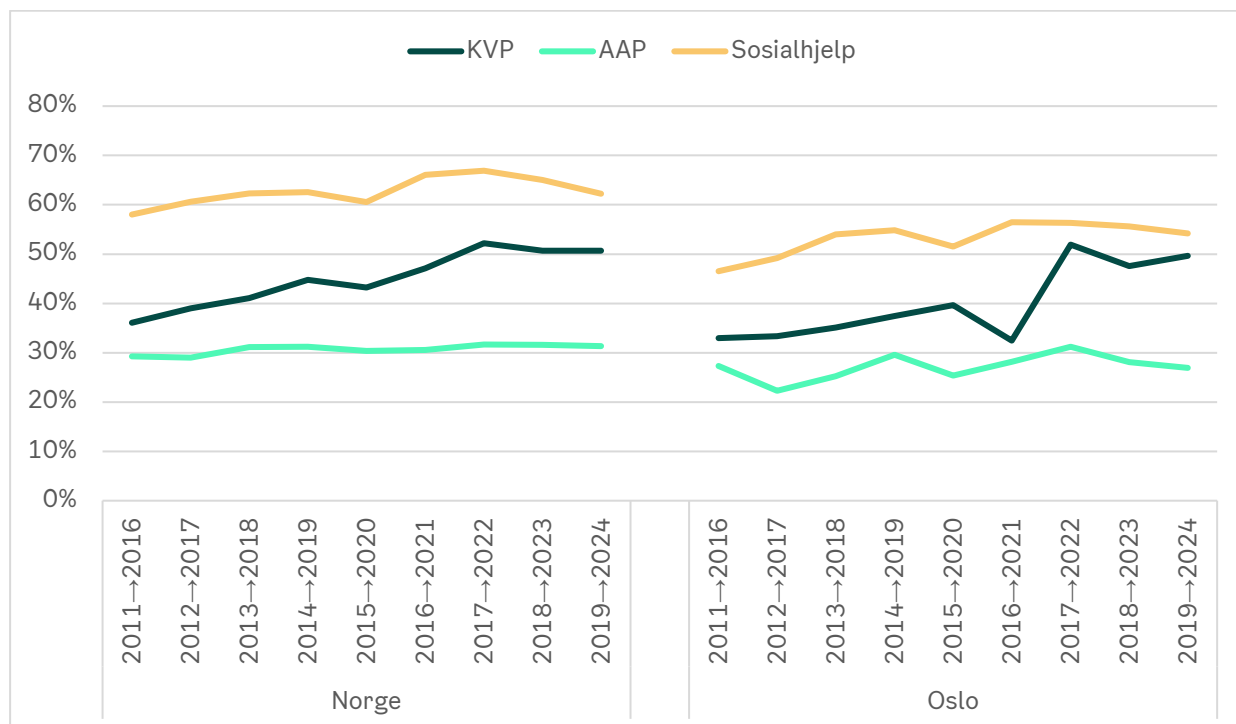
Figuren på neste side viser andelen som var sysselsatt fem år etter at de begynte å delta i KVP eller å motta AAP eller sosialhjelp, i landet som helhet og i Oslo. Andelen sysselsatte fem år etter er høyest blant sosialhjelpsmottakerne og lavest blant AAP-mottakerne. Dette gjelder både i landet som helhet og i Oslo. KVP-deltakerne ligger et sted midt imellom.

Blant KVP-deltakerne har andelen sysselsatte økt over tid, mens den har vært ganske stabil blant AAP- og sosialhjelpsmottakere. Dette gjelder både i Oslo og i landet som helhet.

Sysselsettingsnivået i Oslo har stort sett ligget under nivået på landsbasis for alle grupper. For KVP-deltakere i Oslo har dette imidlertid endret seg i senere år. Blant KVP-deltakere i Oslo som begynte i 2017 eller senere, har andelen sysselsatte fem år etter vært på nivå med andelen i landet som helhet, med en sysselsettingsandel på rundt 50 prosent.

Blant AAP-mottakerne i landet som helhet er rundt 30 prosent i jobb fem år etter. Blant AAP-mottakere i Oslo er andelen lavere.

Blant sosialhjelpsmottakere i landet som helhet har mer enn 60 prosent vært sysselsatt fem år etter påbegynt tiltak siden 2017. Det vil si at blant dem som mottok sosialhjelp første gang i 2012 eller senere, var mer enn 60 prosent sysselsatt fem år etter. Blant sosialhjelpsmottakere i Oslo har andelen sysselsatte fem år etter aldri vært like høy. Sysselsettingsandelen i Oslo fem år etter har variert mellom 47 og 56 prosent, og har i snitt vært på 53 prosent.

Figur 20: Andel sysselsatte (lønnstakere eller selvstendig næringsdrivende) blant de unge utsatte fem år etter første gangs deltakelse i KVP eller første gangs mottakelse av AAP eller sosialhjelp. (Se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). Norge og Oslo. Gjelder de som startet mellom 2011 og 2019.

Kilde: Microdata.no (2025)

Høyest inntekt blant sosialhjelpsmottakerne

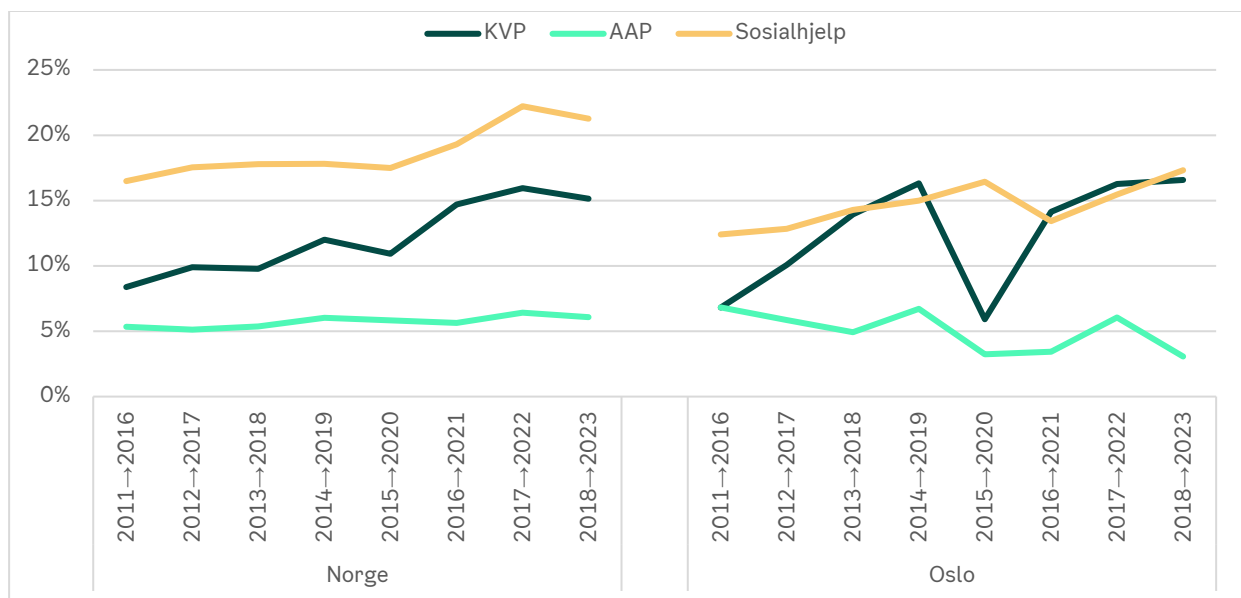
Figuren under viser andelen i de ulike gruppene som hadde yrkes- eller næringsinntekt på 4 G eller mer, fem år etter påbegynt KVP eller første gangs mottak av AAP eller sosialhjelp, for Oslo og landet som helhet. I 2025 tilsvarende 4 G en årsinntekt på 512 000 kroner.

Grunnen til at vi har valgt 4 G, er at det er en inntekt som er under gjennomsnittsinntekten, men over en mye brukt fattigdomsgrense, EU-60, blant enslige. For å leie kommunal bolig i Oslo, er 4 G satt som øvre inntektsgrense for enslige. Det indikerer at dersom inntekten er over 4 G, er det forventet at man skal kunne være selvforsørget under ellers normale omstendigheter.

I landet som helhet har andelen sosialhjelpsmottakere med inntekt på 4 G eller mer økt, fra 16 til 21 prosent. Blant sosialhjelpsmottakerne i Oslo har andelen med så høy inntekt vært lavere i alle år, men også økt, fra 12 til 17 prosent.

Blant AAP-mottakere på landsbasis har andelen med inntekt på 4 G eller mer ligget på 5–6 prosent i hele perioden. I Oslo har andelen derimot sunket, fra 7 til 3 prosent.

Blant KVP-deltakere i Norge har andelen med inntekt på 4 G eller mer økt fra 8 til 15 prosent. I Oslo har andelen svingt mye, og variert mellom 6 og 17 prosent. I snitt over hele perioden har andelen i Oslo vært litt høyere enn i landet som helhet, 13 mot 12 prosent.

Figur 21: Andel med yrkes- eller næringsinntekt på 4 G eller mer fem år etter påbegynt KVP eller første gangs mottak av AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). Gjelder alle som begynte mellom 2011 og 2018. Norge og Oslo.

Kilde: Microdata.no (2025)

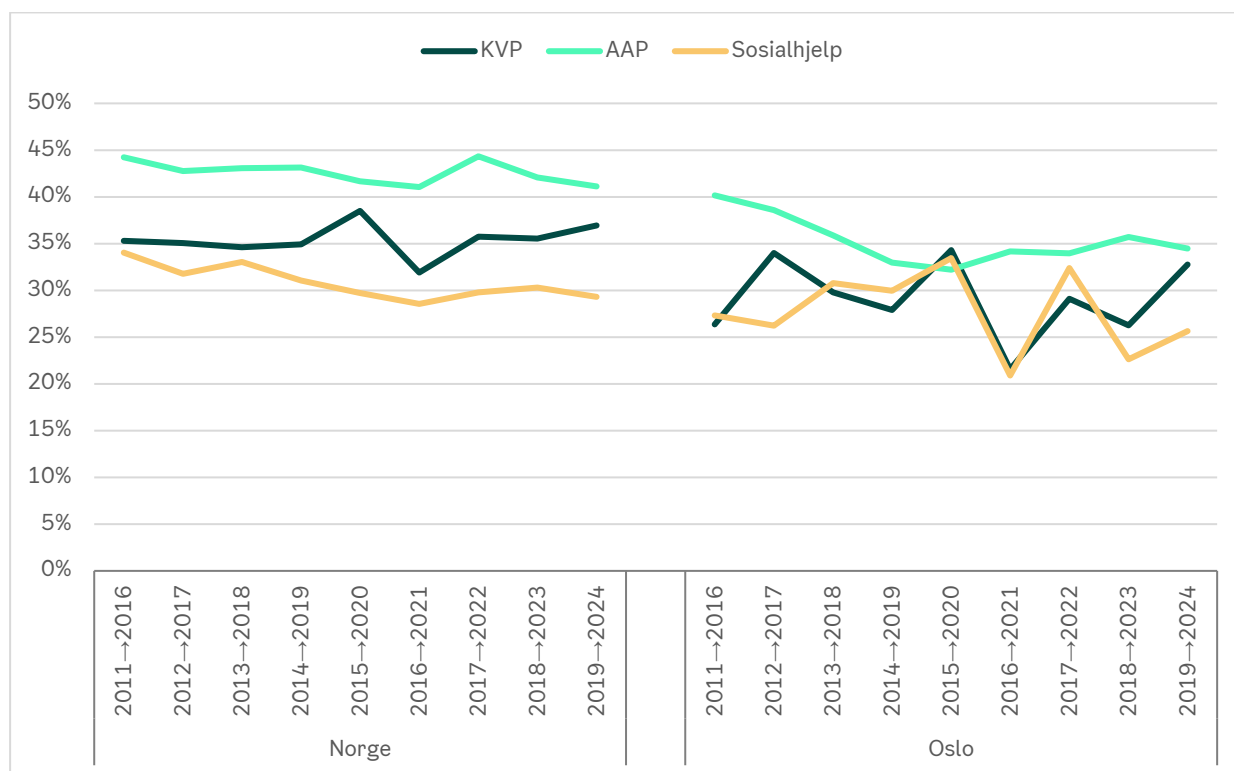
3.2 Status på boligmarkedet

Lavere eierandel i Oslo enn i landet som helhet fem år etter

Figuren under viser andelen av de unge utsatte som eier egen bolig fem år etter påbegynt tiltak, i Norge som helhet og i Oslo. Personer som bor hjemme hos sine foreldre, er utelatt.

I landet som helhet har AAP-mottakerne en klart høyere andel som eier egen bolig enn sosialhjelpsmottakere og KVP-deltakere. Sosialhjelpsmottakerne har lavest eierandel.

I Oslo er eierandelen lavere for alle grupper. Det som skiller Oslo fra landet som helhet, er at AAP-mottakerne i Oslo ikke skiller seg like mye ut fra de andre to gruppene med hensyn til å eie bolig.

Figur 22: Andelen boligeiere blant de unge utsatte fem år etter påbegynt KVP eller første gangs mottak av AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). Norge og Oslo, gjelder de som begynte mellom 2011 og 2019. Personer som bor hjemme hos sine foreldre, er utelatt.

Kilde: Microdata.no (2025)

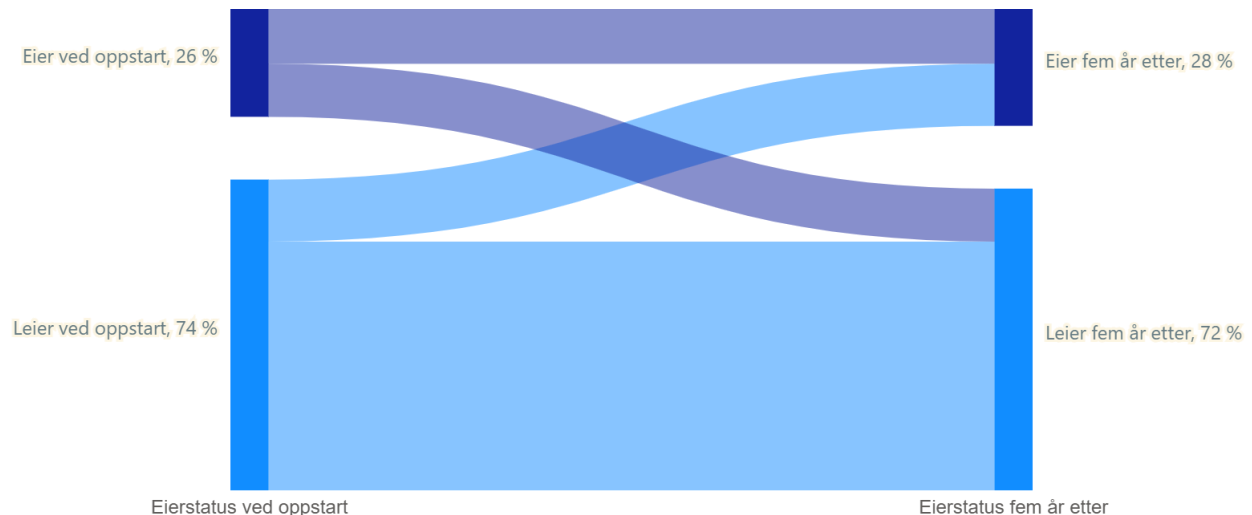
Svak vekst i eierandel blant KVP-deltakere i Oslo

Diagrammet under viser fordelingen av KVP-deltakere i Oslo som eide og leide ved oppstart, og hvor mange av dem som eide eller leide fem år etter. Deltakere som bodde hjemme hos sine foreldre ved oppstart, er utelatt.

Ved starten av programmet var eierandelen på 26 prosent, mens den var 28 prosent fem år etter, noe som betyr at netto eierandel har økt.

Det har vært litt bytter av eierstatus. Nesten halvparten av de som eide ved oppstart, var leietakere fem år senere. Hver femte, eller 20 prosent, av de som leide ved oppstart, var boligeiere fem år etter.

Det vanligste er imidlertid å forbli på leiemarkedet, altså både ved oppstart og fem år etter. Dette gjelder 60 prosent av deltakerne.

Figur 23: Overgang fra eierstatus ved oppstart i KVP i Oslo til eierstatus fem år etter påbegynt KVP. Gjelder de som begynte i KVP mellom 2015 og 2019. De som bodde hjemme hos sine foreldre ved oppstart, er ekskludert.

Kilde: Microdata.no (2025)

3.3 Uføretrygd og sosialhjelp

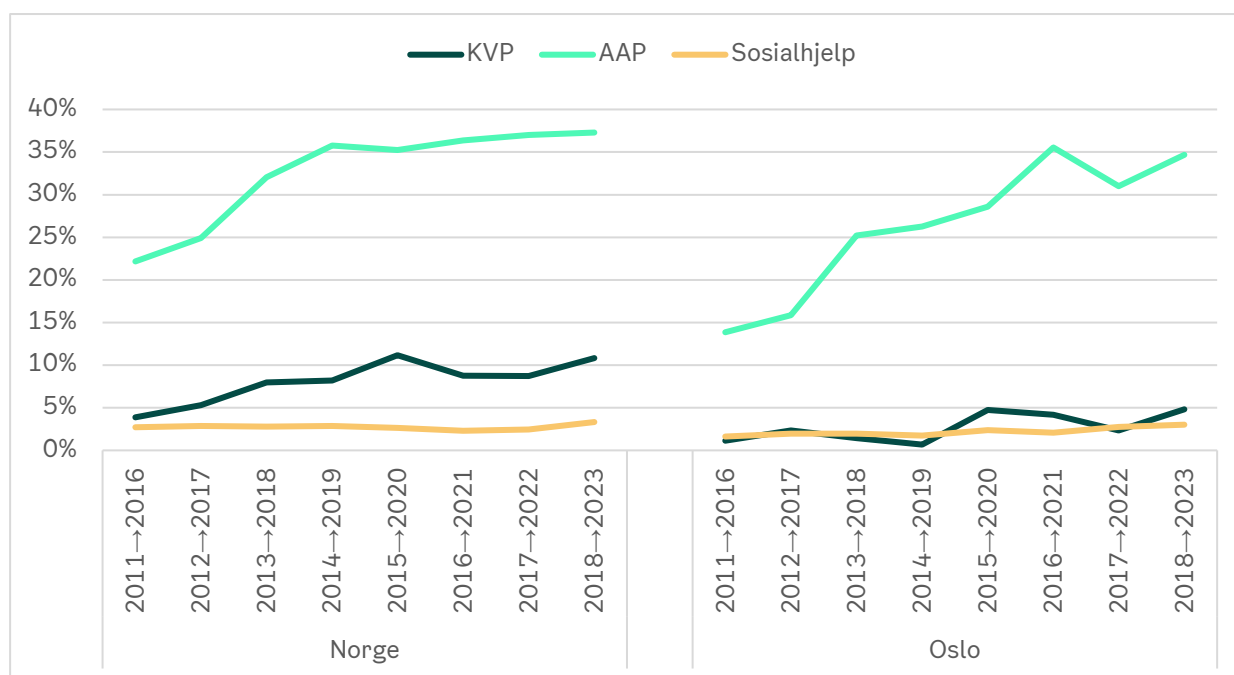
Klart høyest overgang til uføretrygd blant AAP-mottakerne

Figuren under viser andelen i de ulike gruppene av unge utsatte som mottok uføretrygd fem år etter første gangs deltakelse i KVP eller første gangs mottakelse av AAP eller sosialhjelp.

AAP-mottakerne har klart høyest overgang til uføretrygd sammenliknet med KVP-deltakere og sosialhjelpsmottakere. Overgangen til uføretrygd blant AAP-mottakere har også økt i perioden, fra 22 til 37 prosent på landsbasis, og fra 14 til 35 prosent i Oslo.

Blant KVP-deltakere i landet som helhet har også overgangen til uføretrygd økt i perioden, fra 4 til 11 prosent. Overgangen til uføretrygd blant KVP-deltakere i Oslo er lavere, men den har også økt, fra 1 til 5 prosent.

Sosialhjelpsmottakerne har jevnt over lav overgang til uføretrygd sammenliknet med de to andre gruppene. Både på landsbasis og i Oslo er overgangen 2–3 prosent.

Figur 24: Andelen personer som mottar uføretrygd fem år etter første gangs deltakelse i KVP eller første gangs mottakelse av AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene). Gjelder for de som begynte mellom 2011 og 2018. Norge og Oslo.

Kilde: Microdata.no (2025)

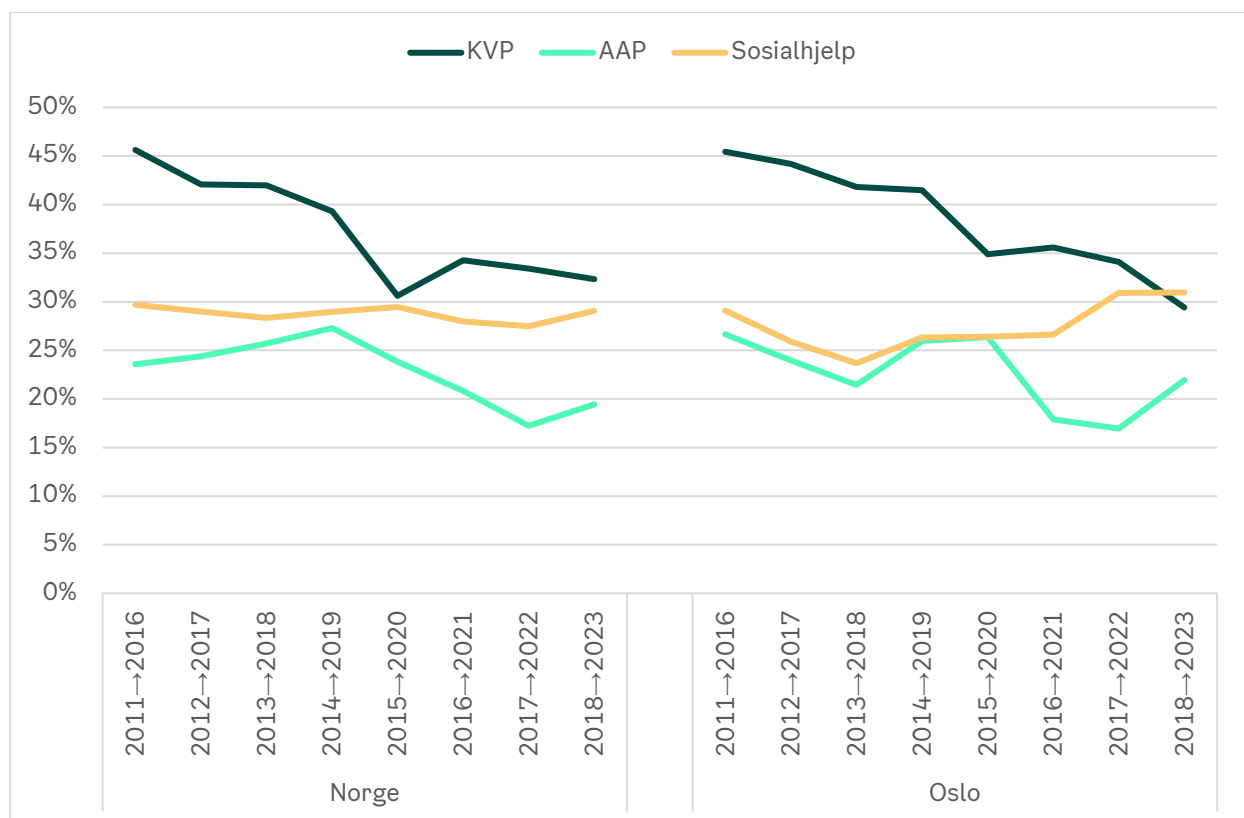
KVP-deltakerne mottar oftere sosialhjelp fem år etter

Avslutningsvis ser vi på hvor mange som bodde i en husholdning som mottok sosialhjelp fem år etter påbegynt KVP, AAP eller sosialhjelp.

KVP-deltakerne mottar oftere sosialhjelp (eller bor i en husholdning som gjør det) enn de andre gruppene av unge utsatte fem år etter påbegynt tiltak, både i Norge og i Oslo. Andelen er imidlertid avtakende.

AAP-mottakerne mottar sjeldnere sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak, og trenden var nedadgående frem til 2022, for så å stige igjen.

Sosialhjelpsmottakerne ligger et sted mellom AAP-mottakerne og KVP-deltakerne.

Figur 25: Andel av de unge utsatte (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene) som bodde i en husholdning som mottok sosialhjelp fem år etter oppstart i KVP, AAP eller sosialhjelp. Norge og Oslo. Gjelder de som begynte mellom 2011 og 2018.

Kilde: Microdata.no (2025)

I Oslo har KVP-deltakerne høyest overgang til sosialhjelp i alle bydeler

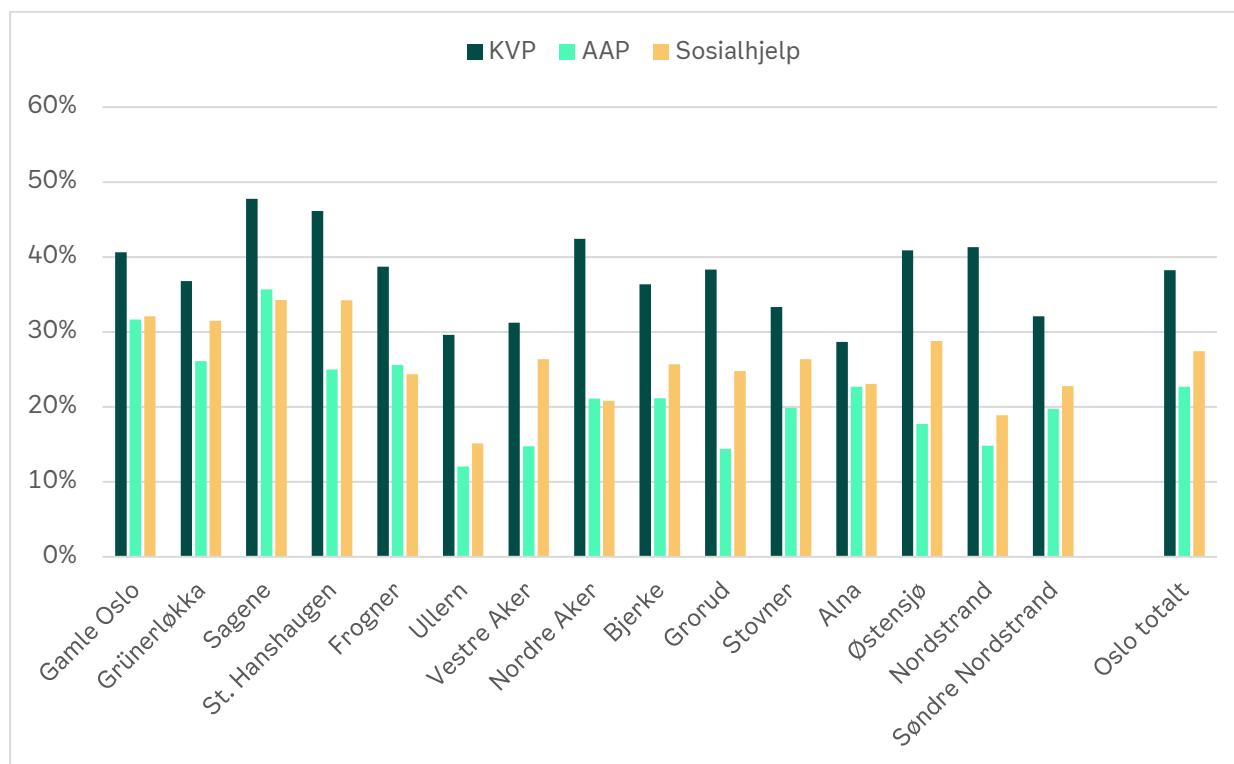
Figuren under viser andelen som bor i en husholdning som mottar sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak i bydelene i Oslo. Det er bydel der personen bodde da hen begynte med tiltaket som er vist.

I samtlige bydeler kommer KVP-gruppa ut med høyest andel som bor i en husholdning som mottar sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak.

I seks bydeler mottar mer enn 40 prosent av de unge KVP-deltakerne sosialhjelp fem år etter påbegynt program, eller så bor de i en husholdning som gjør det. Det gjelder Gamle Oslo, Sagene, St. Hanshaugen, Nordre Aker, Østensjø og Nordstrand.

Når det gjelder AAP-mottakerne, er andelen som mottar sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak lavest i Bydel Ullern, Vestre Aker, Grorud og Nordstrand.

Når det gjelder sosialhjelpsgruppa, skiller Bydel Ullern seg ut med lavest overgang til sosialhjelp fem år etter første gangs mottak av sosialhjelp med 15 prosent.

Figur 26: Andel unge utsatte i Oslo (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene) som bodde i en husholdning som mottok sosialhjelp fem år etter påbegynt tiltak (enten KVP, AAP eller sosialhjelp). Gjelder de som begynte i perioden 2011–2018.

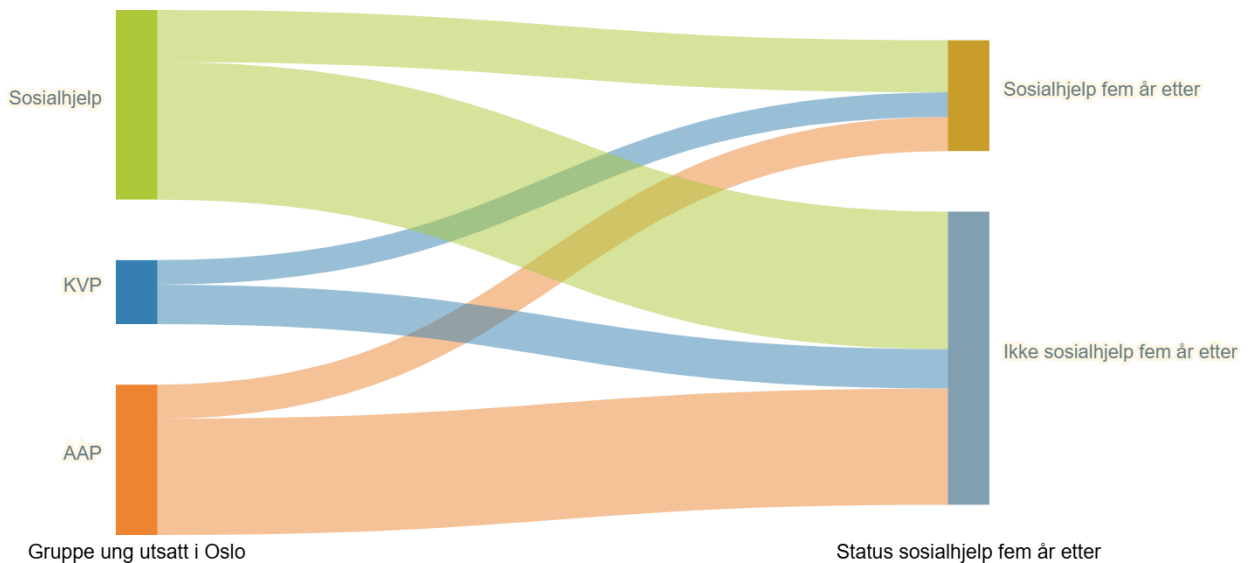
Kilde: Microdata.no (2025)

Sosialhjelpsgruppa har høyest overgang i antall, KVP-deltakerne i andel

Sankey-diagrammet under viser overgangen til sosialhjelp for de tre gruppene av unge utsatte i Oslo.

- Sosialhjelpsgruppa er størst, og 27 prosent av dem mottar også sosialhjelp fem år etter.
- KVP-gruppa er minst, og 39 prosent av dem mottar sosialhjelp fem år etter.
- AAP-gruppa er nest størst, og blant dem er overgangen til sosialhjelp lavest, der 23 prosent mottar sosialhjelp fem år etter.

Totalt sett mottar 27 prosent av de unge utsatte sosialhjelp fem år etter.

Figur 27: Overgang til sosialhjelp fem år etter påbegynt KVP, AAP eller sosialhjelp (se tabell 1 for nærmere beskrivelse av gruppene) i Oslo. Gjelder de som begynte i Oslo mellom 2011 og 2018.

Kilde: Microdata.no (2025)

4 Drøfting og oppsummering

Dette notatet har hatt en undersøkende tilnærming. Vi har vist beskrivende statistikk for tre gjensidig utelukkende grupper av unge utsatte. Mange nye spørsmål reiser seg.

Utgangspunktet tatt i betraktning – KVP-deltakere i Oslo gjør det ganske godt

Over tid har andelen KVP-deltakere som er i jobb fem år etter påbegynt program økt, og andelen som mottar sosialhjelp (eller bor i en husholdning som gjør det) har gått ned. Overgangen til jobb og sosialhjelp har de siste årene vært ganske lik i Oslo som på landsbasis. Dette til tross for at KVP-deltakerne i Oslo sjeldnere har fullført norsk grunnskole og oftere har foreldre uten videregående opplæring, forhold som isolert sett skulle tilsi lavere sysselsetting og høyere overgang til sosialhjelp.

KVP-deltakerne i Oslo var gjennomgående eldre og hadde oftere flyttet ut hjemmefra og etablert familie sammenliknet med KVP-deltakerne på landsbasis. Kan alder og familiesituasjon ved oppstart ha påvirket nyttiggjøringen av programmet?

Både blant KVP-deltakere på landsbasis og i Oslo har sysselsettingen fem år etter økt over tid. Siden 2019 har det blitt utvidede muligheter for å gjennomføre utdanning, opplæring og læretid innenfor KVP.²¹ Kan dette ha bidratt til økt sysselsetting? Det kan også være verdt å undersøke om det over tid har vært en annen rekruttering av deltakere, eller en endring i innretningen på programmet, og om dette kan ha påvirket resultatene.

Sosialhjelpsmottakerne kommer best ut – eller?

De unge sosialhjelpsmottakerne ser ut til å komme heldigst ut når det gjelder sysselsetting og inntekt fem år etter første gangs mottak av sosialhjelp. De har verken deltatt i KVP eller mottatt AAP, hvert fall ikke før fylte 30 år. Var det snakk om unge mennesker som var i en kortvarig økonomisk knipe? For noen kan det ha vært tilfelle. For andre ikke. Rundt 30 prosent av de unge sosialhjelpsmottakerne mottar fortsatt sosialhjelp (eller bor i en husholdning som gjør det) fem år etter, noe som er langt over snittet i befolkningen.

På landsbasis har antallet unge sosialhjelpsmottakere variert en del fra år til år, med en topp i 2016 og en markant økning fra 2022. Andelen med botid under fem år var også høyere blant unge sosialhjelpsmottakere enn de andre unge utsatte. Kanskje var en del av de unge sosialhjelpsmottakerne nyankomne flyktninger. For å forstå gruppen av unge sosialhjelpsmottakere bedre, kan det være verdt å skille mellom dem med kort og lang botid i Norge.

²¹ <https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-vestland/helse-omsorg-og-sosialtenester/endringer-i-sosialtjenesteloven-om-kvalifiseringsprogrammet-arbeids-og-velferdsdirektoratet.pdf>

Et annet forhold ved unge sosialhjelpsmottakere det kan være formålstjenlig å undersøke nærmere, er hvorfor kvinneandelen i Oslo går ned, altså at andelen unge sosialhjelpsmottakere i Oslo i økende grad er menn. Vi har til nå ikke klart å finne noen åpenbar forklaring på dette.

Et Oslo-fenomen eller et storbyfenomen?

På en rekke områder skiller unge utsatte i Oslo seg fra unge utsatte på landsbasis. De har oftere utenlandsk landbakgrunn, er oftere aleneboende og har bedre resultater fra grunnskolen. Man kan spørre seg om forskjellene er et Oslo-fenomen eller et storbyfenomen. Det kan være noe å utforske i en senere kartlegging.

Vi fant også at blant KVP-deltakere i Oslo var andelen under 30 år lavere enn på landsbasis. Hvorvidt dette også gjelder AAP- og sosialhjelpsmottakere, kan også være hensiktsmessig å undersøke.

Andre relevante forhold

I en eventuell senere kartlegging kan man undersøke hvor mange av de unge utsatte som har fullført norsk grunnskole, som gjorde dette i typisk grunnskolealder, altså i alderen 15–16 år, og hvor mange som har fullført norsk grunnskole på et senere tidspunkt. Det kan også være aktuelt å se nærmere på hvor mange som har vært i kontakt med barnevernet. Eventuelle soninger før eller etter deltakelse i KVP vil også være av interesse for å bedre forstå KVP-deltakernes utgangspunkt.

Fra kartlegging til analyser

Denne kartleggingen har vist hvordan tre gjensidig utelukkende grupper fordeler seg langs en rekke variabler. Dette er nyttig for å få en oversikt over hvordan det «står til» med de ulike gruppene. For å bedre forstå hva som er av betydning for utfall som sysselsetting og sosialhjelpsmottak, er det nødvendig med analyser, der man kan skille ut hvilke variabler som er av betydning når man hensyntar andre forhold, og der man kan teste modellens prediksjonsstyrke. Denne kartleggingen har gitt oss informasjon som kan være grunnlag for nye analyse spørsmål.